

Verneområdestyret
for Skardsfjella og
Hyllingsdalen

Møteinnkalling

Utvalg: Verneområdestyret for Skardsfjella og Hyllingsdalen
Møtested: Vauldalen Fjellhotell, Brekken
Dato: 30.11.2023
Tidspunkt: 11:30

Eventuelt forfall må meldes snarest til nasjonalparkforvalter. Vararepresentanter møter etter nærmere beskjed.

Agenda

11.00 Kaffe og biteti

11.30 Møtestart - behandling av saker jf saksliste

ca 14.15 Orientering om prosjektet med kartlegging av samiske kulturminner i våre verneområder v/Nicklas Danielsen Aajege.

ca 15.00 Julemiddag

Velkommen!

Saksliste

Utvalgs- saksnr	Innhold	Lukket	Arkiv- saksnr
ST 23/2023	Godkjenning av protokoll, møteinnkalling og saksliste		
ST 24/2023	Valg av protokollunderskriver i tillegg til leder		
ST 25/2023	Referat sak		
RS 11/2023	Avgjørelse i klagesak - Skardsfjella og Hyllingsdalen landskapsvernområde - vilkår i tillatelse til barmarkskjøring stadfestes - Hyddkroken - Espen Horn		2019/6176
RS 12/2023	Rammeavtale - Skardsfjella og Hyllingsdalen - Informasjon om ny rammeavtale for konsulenttjenester mulighetsstudier		2023/50
ST 26/2023	Verneområdestyret for Skardsfjella og Hyllingsdalen - vedtak i delegerte saker i perioden 14.07 - 24.11.2023		2023/49
DS 6/2023	Innvilget - Skardsfjella og Hyllingsdalen landskapsvernområde - dispensasjon til motorferdsel - 2023 - Gunnar Borgos - Nedre Hyllingsvollen - Røros kommune		2023/8205
DS 7/2023	Innvilget - Skardsfjella og Hyllingsdalen landskapsvernområde - dispensasjon for motorferdsel i forbindelse med opprydding av utmarksgjerde - Øyvollen beitelag		2023/5448
DS 8/2023	Innvilget - Skardsfjella Hyllingsdalen landskapsvernområde - dispensasjon motorferdsel Hyllingsdalsveien - geofysisk undersøkelse målinger 2023 - NGU Norges geologiske undersøkelse		2022/6374
DS 9/2023	Innvilget - Skardsfjella og Hyllingsdalen landskapsvernområde - dispensasjon for motorferdsel med snøscooter 2023-2027- Signy Thorsvoll Og Helge Thorsvoll		2023/8136
DS 10/2023	Innvilget - Skardsfjella og Hyllingsdalen landskapsvernområde - dispensasjon for motorferdsel med snøscooter og helikopter 2023 - 2026 - Røros 204/1/1917 - Arnstein Stensaas		2023/8735
DS 11/2023	Innvilget - Skardsfjella og Hyllingsdalen landskapsvernområde - dispensasjon for motorferdsel med snøscooter 2023 - 2027 til hytte ved Stortjønna - Røros - Arnstein Stensaas		2023/8733
DS 12/2023	Innvilget - Skardsfjella og Hyllingsdalen - dispensasjon for motorferdsel med snøscooter 2023 - 2027 - Jan Lars Haugom		2023/11047
ST 27/2023	Skardsfjella og Hyllingsdalen landskapsvernområde *****	X	2021/11277

ST 28/2023	Saksfremlegg - Skardsfjella og Hyllingsdalen landskapsvernområde - dispensasjon for oppsetting av grind - Hyllingdalsveien - Ketil Skjei	2023/8988
ST 29/2023	Skardsfjella og Hyllingsdalen landskapsvernområde - besøksstrategi - godkjenning etter 2.gangs høring	2019/2544
ST 30/2023	Verneområdestyret for Skardsfjella og Hyllingsdalen - tiltak og oppsyn 2023 og plan for 2024	2023/50
ST 31/2023	Verneområdestyret for Skardsfjella og Hyllingsdalen - budsjett og møteplan 2024	2023/49
ST 32/2023	Eventuelt	

ST 23/2023 Godkjenning av protokoll, møteinnkalling og saksliste
ST 24/2023 Valg av protokollunderskriver i tillegg til leder
ST 25/2023 Referat sak

Espen Horn
Abbedikollen 3 N
0280 OSLO

Saksbehandler, innvalgstelefon
John Haakon Stensli, 73 19 93 92

Avgjørelse i klagesak - vilkår i tillatelse til barmarkskjøring stadfestes - Espen Horn - Røros kommune

Saken gjelder klage på vilkår i tillatelse gitt av Røros kommune 12.06.2023 i sak 99/23. Kommunen ga her tillatelse til fem turer med ATV inn til eiendommen Hyddkroken, samt kjøring inn med ATV i forbindelse av jakta for uttransport av elg. Det var søkt om 14 turer. Det er begrensningen i antall turer som er påklaget.

Statsforvalteren i Trøndelag tar ikke klagen til følge. Statsforvalteren stadfester med dette vedtak fattet av Røros kommune i sak 99/23 den 12.06.2023.

SØKNADEN OG KOMMUNENS BEHANDLING AV DENNE, SAMT BEHANDLING HOS VERNEMYNDIGHET

Hyddkroken er en større eiendom i Røros kommune, innenfor Skardsfjella-Hyllingsdalen landskapsvernområde. Eiendommen er eid i sameie mellom medlemmer av familien Horn, i saken representert ved deg.

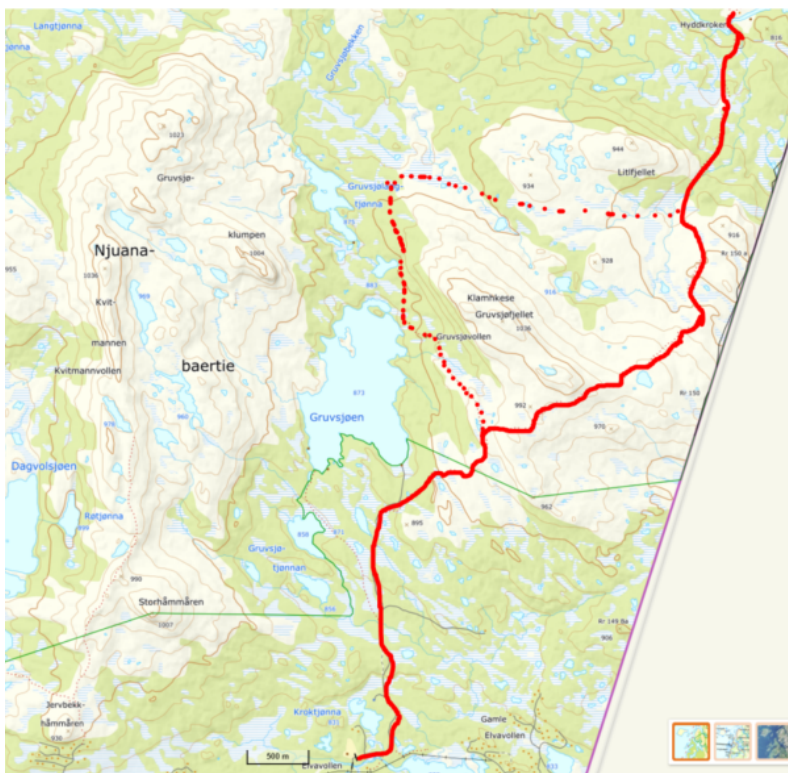
Dere søkte 24.04.2023 verneområdestyret for Skardsfjella og Hyllingsdalen om fornyet tillatelse til motorisert ferdsel på barmark inn til Hyddkroken. Verneområdestyret ga 12.05.2023 tillatelse til bruk av ATV på barmark fra Krokvegen ved Gruvsjøen og fram til bebyggelsen ved Hyddkroken. Tillatelsen gjaldt transport av materialer og utstyr i forbindelse med vedlikeholds- og skjøtselsarbeid, samt transport av varer og utstyr som ikke kan transporteres inn og lagres om vinteren. Tillatelsen gjaldt for inntil 14 turer, herunder transport av ATV inn ved jaktstart. I vedtaksbrevet fra verneområdestyret opplyses at eiendommen er på 50.000 daa. Jordbruksarealene, som er ute av tradisjonell drift, utgjør ca. 42 daa innmark. For dette arealet foreligger en skjøtselsplan. Eiendommen utnyttes ellers til elgjakt, rypejakt og fiske. Veien over Gruvsjøfjellet til Hyddkroken benyttes til transport av materialer, proviant og diverse husgeråd. Transporten utføres av Leif Ove Tamnes eller annen leiekjører. Kjørebrevet oppgis å variere fra år til år ut fra hvor mye skjøtselsarbeid som gjennomføres og hvor mye dere er på Hyddkroken i løpet av sommeren. Antall rapporterte turer pr. år varierer mellom 7 og 12 og det er ut fra dette søkt om 14 turer. Det anføres

at forvaltningsmyndigheten og grunneier har felles interesse i at både bygningsmassen og kulturlandskapet på Hyddkroken blir holdt i hevd.

Senere kontaktet dere ifølge Røros kommune dem og etterlyste svar fra kommunen. Kommunen skriver i sin oversendelse til oss at de ikke mottatt noen søknad, bare en kopi av vedtak gjort i verneområdestyret. Kommunen fatter så vedtak 12.06.2023 etter motorferdselforskriften § 6. Tillatelsen er basert på den informasjonen som fremkommer av vedtaksbrevet fra verneområdestyret. Kommunen innvilger fem turer på barmark i perioden 2023-2026, samt innkjøring av ATV i forbindelse med elgjakta, for uttransport av elg. De fem turene gjelder kun kjøring i forbindelse med skjøtselsplanen for Hyddkroken. Kommunen skriver i sin tillatelse at transport av materialer i forbindelse med vedlikehold må skje på snødekt mark, det samme gjelder transport av utstyr og bagasje.

Kartet under, som er hentet fra kommunens tillatelse, viser aktuell kjøretrasé, heltrukken linje (stiplet linje er alternativ vintertrasé).

KLAGEN OG KOMMUNENS BEHANDLING AV DENNE

Du klaget 19.06.2023 på vegne av sameierne på kommunens vedtak. Din primære anførsel er at kjøretillatelsen er tildelt deg personlig og ikke inkluderer de to andre eierne som også har tilknytning til skjøtsel på/ved Hyddkroken. Dere har tidligere fått felles kjøretillatelse på 14 turer på barmark, og ønsker slik tillatelse videre. Kjøretillatelsen ønskes skrevet ut til Leif Ove Tamnes og Roger Morken ved deg som søker.

Videre klager dere på begrensningene som er lagt i tillatelsen, og viser til at dere har behov for å kjøre både i forbindelse med jakt, vedlikehold av traktorvei, vedhogst, frakt av utstyr og personell i

forbindelse med skjøtsel, vedlikehold av vei samt bygninger, og til generell skjøtsel av kulturlandskap. Det anføres at det er behov for skjøtsel ut over planen som er utarbeidet med nasjonalparkforvalter. Videre vises til at skjøtsel av den innerste delen av eiendommen har særlig lang transport, som løses ved at verktøy og redskap fraktes inn til Hyddkroken med ATV for så å bæres videre.

Du skriver avslutningsvis at kjøretillatelse på barmark inn til områdene ved Hyddkroken har vært svært viktig grunnlag for å ta vare på kulturlandskap, bygninger, traktorvei, jakt, fiske, og skjøtsel av området siden familien Horn tok over i 1930. Også andre, som reindriftsutøverne, bruker veien. Uten en velfungerende traktorvei så ville dere ikke hatt mulighet til å ta vare på dette området også for «allmenhetens forlystelse».

Kommunen skriver i sin vurdering av klagen at det ikke foregår næringsvirksomhet som går inn under jordbruks-, skogbruks- eller reindriftsnæring i Hyddkroken. Direktehjemmelen i motorferdselloven § 4 pkt. C kommer derfor ikke til anvendelse. Heller ikke unntakshjemlene i motorferdsel forskriften § 2 kommer til anvendelse på omsøkte formål, med unntak av den delen som omhandler uttransport av felt elg. Omsøkt kjøring må derfor behandles etter forskriften § 6 om særlige tilfeller. Kommunen vurderer at kun kjøring i tilknytning til skjøtelsesplanen for Hyddkroken ligger innenfor begrepet særlige tilfeller og de reduserer så antall turer skjønnsmessig fra 14 til 5.

Når det gjelder kjøring av utstyr og bagasje på barmark, samt kjøring i forbindelse med vedlikehold av hus på barmark og framkjøring av ved på barmark, skriver Røros kommune i sin vurdering at de ikke kan se at dette ligger innenfor begrepet særlige tilfeller.

Når det gjelder kjøringen i forbindelse med elgjakta, skriver kommunene at utkjøring av jaktutbytte er direkte hjemlet i motorferdsel forskriftens §2 pkt. B. I utgangspunktet betyr dette at hver gang det felles hjortevilt kan jegeren gå ut av jaktterrenget, hente for eksempel en ATV og kjøre inn og hente ut byttet for deretter å gå tilbake. Sett opp mot målet om å redusere motorferdselen til et minimum er det imidlertid av underordnet betydning om motorkjøretøyet kjøres inn til Hyddkroken og står der klart for å frakte ut skutt elg. Derav følger også at motorkjøretøyet kan kjøres inn igjen så lenge det er gjenstående dyr på tildelt kvote. Kommunens vurdering er derfor at dispensasjon for å kjøre inn ATV før jakten er i overensstemmelse med lovens formål da det ikke påvirker den totale motorferdselen.

ETTERSENDT TILLEGGSINFORMASJON

Du sendte i e-post 17.08.2023 en mer utførlig beskrivelse av eiendommen og den historie. Du understreker at det er snakk om store områder samt ca. 15 bygninger som skal forvaltes og at dette krever transport både vinters- og sommerstid. Du anmoder konkret om at det gis tillatelse til 8 turer inkludert elgjakta.

STATSFORVALTERENS VURDERING

Dere har klagerett på vedtaket i medhold av forvaltningsloven § 28. Klagen er sendt i rett tid. Statsforvalteren kan som klageinstans prøve alle sider av saken og herunder ta hensyn til nye omstendigheter. Vi skal vurdere de synspunkter som klageren kommer med, og kan også ta opp forhold som ikke er berørt av ham. Vi skal i henhold til forvaltningsloven § 34 andre ledd legge stor vekt på hensynet til det kommunale selvstyre ved prøving av det frie skjønn. Det skal fremgå av vedtaket hvordan vi har vektlagt hensynet til det kommunale selvstyret.

Lovgrunnlaget

Kjøring av den art som det her er snakk om reguleres av lov 10.06.1977 om motorferdsel i utmark og vassdrag (motorferdselloven) og motorferdsselforskriften (NF). Etter motorferdselloven er motorferdsel i utmark i utgangspunktet forbudt, med mindre annet følger av loven eller vedtak med hjemmel i loven. Etter NF § 6 kan kommunen i «*[Unntakstilfelle gi] tillatelse til kjøring utover § 2-§ 5, dersom søkeren påviser et særlig behov som ikke knytter seg til turkjøring, og som ikke kan dekkes på annen måte. Før eventuell tillatelse gis, skal transportbehovet vurderes mot mulige skader og ulemper i forhold til et mål om å redusere motorferdselen til et minimum.*»

Vurderinger

Det rettslige utgangspunkt – nasjonal forskrift § 6 og § 1

Etter § 1 i NF, 2. ledd, skal all motorferdsel i utmark og på islagte vassdrag foregå aktsomt og hensynsfullt for å unngå skade og ulempe for naturmiljøet og mennesker. Utgangspunktet er videre ifølge loven § 3, at motorferdsel i utmark og vassdrag ikke er tillatt uten at dette følger av loven eller hjemmel gitt i medhold av lov. Hensikten er å begrense motorferdsel mest mulig, likevel slik at dette avveies mot behovet for nyttekjøring. Rekreasjonskjøring omtales ikke i denne saken, Statsforvalteren stiller ikke spørsmål ved om kjøringen har et nytteformål.

Forskriften § 6 – som er den relevante bestemmelsen i dette tilfellet – åpner for at kommunen i unntakstilfeller kan tillate også barmarkskjøring dersom det er påvist et særlig behov som ikke må knytte seg til turkjøring og som ikke kan dekkes på annen måte (våre understrekinger). Videre skal transportbehovet vurderes opp mot mulige skader og ulemper i forhold til et mål om å redusere motorferdselen til et minimum. Disse vilkårene er skjønnspregede, men er å anse som rettsanvendelsesskjønn. Først når disse vilkårene er oppfylt, trer kommunens «kan»-skjønn inn. I Miljøverndepartementets rundskriv T-1/96 er det presisert at unntaksbestemmelsen skal praktiseres «svært restriktivt» for barmarkstillatelser.

Søker er derfor oppfordret til å begrunne søknaden på en slik måte at det godtgjøres et «særlig behov», dvs. et nødvendig og akseptert nytteformål som man kan vise til at ikke kan oppfylles på annen måte. Det gis rutinemessig tillatelse til transport med snøscooter inn til Hyddkroken, og kommunen legger til grunn at mye av transporten kan skje vinterstid. Dette er Statsforvalteren enig i.

Det fremholdes i klagen at mye av kjøringen er knyttet til vedlikehold av kjøresporet inn til Hyddkroken, men uten at det er spesifisert konkrete vedlikeholdstiltak. For de tilfeller at det er behov for å gjøre særskilte tiltak, som krever ekstra turer, burde dette vært spesifisert. I hvilken grad de konkrete tiltakene krever godkjenning etter annet lovverk, tas ikke stilling til her.

Generelt fremstår kjørebrevet som relativt uspesifisert, der det ikke fremgår konkret hva behovet er. Dette må ses opp mot de kravene som stilles til en vurdering av vilkårene etter § 6 som er gjengitt over. Det er vanskelig for Statsforvalteren å vurdere hvilket antall turer det er behov for, og det er i utgangspunktet problematisk å skulle gi flerårige tillatelser, som da fremstår som mer rutinemessige. Vi aksepterer imidlertid i dette tilfellet at det foreligger et særlig behov som gjentar seg hvert år og finner det akseptabelt å legge kommunens skjønnsmessige fastsettelse av antall turer i forbindelse med skjøtselstiltakene (fem) til grunn. Vi kan ikke se at det i klagen eller i den ettersendte tilleggsinformasjonen er fremholdt at dette antall turer er for lite til å dekke behovet for kjøring i forbindelse med skjøtselstiltakene. Vi gjør oppmerksom på at dere har muligheten til å søke kommunen om ekstra turer om det skulle være særskilte behov for barmarkstransport enkelte år.

Når det gjelder kjøringen inn til Hyddkroken i forbindelse med elgjakta, har kommunen gitt en ekstra tur for dette. Vedtaket er formulert slik at det kan kjøres inn så lenge det er dyr igjen på kvota. Etter det vi forstår, gis det normalt to fellingstillatelser på eiendommen. Dette innebærer i realiteten at det kan kjøres inn flere turer i løpet av jakta. Kjørebok for 2022 viser at det ble kjørt to ganger inn til Hyddkroken etter at elgjakta startet.

Statsforvalteren er oppmerksom på at enkelte kommuner gir tillatelse til kjøring inn til husvære som benyttes til elgjakt, med den begrunnelse at dette ikke medfører noe mer kjøring så lenge det er direktehjemmel til uttransport av elgen etter motorferdsloven § 2 første ledd bokstav b. Statsforvalteren mener en slik vurdering ikke kan brukes som begrunnelse for å gi en tillatelse. Det er bare det særlige behovet i den aktuelle saken som kan gi grunnlag for å gi en tillatelse etter § 6. Hvilke eventuelle andre omstendigheter som kommunen har lagt til grunn for sin vurdering, fremgår ikke klart av vedtaket. Videre fremstår det uklart hvor mange turer det faktisk kan kjøres. Vi mener prinsipielt at antall turer i en tillatelse av denne karakter, i likhet med for all annen kjøring, skal være konkret, altså at det settes et tak for antall turer.

Når det gjelder den mer frie, skjønnsmessige vurderingen av hvorvidt det bør gis tillatelse til kjøring i forbindelse med elgjakta, har kommunen vurdert det slik at en begrenset kjøring inn til Hyddkroken etter det konkrete kjøresporet, ikke vil medføre noen terrengslitasje. Dette er en vurdering Statsforvalteren mener det er nødvendig at kommunen gjør. Dersom kommunen finner at søknaden oppfyller vilkårene etter forskriften § 6, kan kommunen gi tillatelse. Aktsomhetskravet etter motorferdselloven § 8 og føre-var-prinsippet i naturmangfoldloven § 9, kan tilsa at kommunen i mange tilfeller ikke bør gi slik tillatelse, eller at det settes særskilte vilkår for å ivareta aktsomhetskravet.

Vi har vurdert om det vil være riktig å omgjøre kommunens vedtak for kjøring i forbindelse med elgjakta. Vi finner i dette tilfellet ikke grunn til å gjøre det. I vurderingen av behovet for å omgjøre kommunens vedtak, har vi også lagt vekt på at et vedtak normalt ikke bør omgjøres til klagerens ugunst, jf. forvaltningsloven § 34 tredje ledd. Vi vil imidlertid oppfordre kommunen til å fatte et nytt vedtak, der det kommer klarere frem hva som er det særlige behovet i denne saken, og det også settes et klart tak på antall turer. Spesielt det at det er gitt en flerårig tillatelse, tilsier at kommunen bør fatte et slikt nytt vedtak.

Du har i klagen fremholdt at tillatelsen er gitt til deg personlig, og at dette ikke er ønskelig, siden dere er flere sameiere som har behov for transport. Vi forstår ikke kommunens vedtak slik at det har vært meningen å legge noen begrensning i hvem transporten kan utføres for. Det er oppgitt to sjåførere i tillatelsen til kommunen, og det er stilt krav om bruk av kjørebok. Vi forstår det slik at disse to kan kjøre for hvem som helst av sameierne i eiendommen, men at dere til sammen ikke har mer enn fem turer, pluss kjøring til elgjakta, pr. år.

Konklusjon

Statsforvalteren kan ikke se at det har fremkommet opplysninger i saken som tilsier at søker skal gis medhold i klagen. Røros kommune har i det vesentlige vurdert regelverket på en korrekt måte.

Statsforvalterens vedtak:

Statsforvalteren tar ikke klagen til følge og stadfester vedtak fattet av Røros kommune 12.06.2023 i sak 99/23.

Vedtaket er fattet med hjemmel i nasjonal forskrift for bruk av motorkjøretøyer i utmark og på islagte vassdrag § 7 tredje ledd og i samsvar med forvaltningsloven §§ 28 og 34.

Vedtaket er endelig og kan ikke påklages, jf. forvaltningsloven § 28 tredje ledd.

Med hilsen

Anne Sundet Tangen (e.f.)
underdirektør
Klima- og miljøavdelingen

John Haakon Stensli
seniorrådgiver
Klima- og miljøavdelingen

Dokumentet er elektronisk godkjent

Kopi til:

RØROS KOMMUNE
Skardsfjella og Hyllingsdalen verneområdestyre

Bergmannsgata 23
Postboks 2600

7374 RØROS
7734 STEINKJER

Statsforvalteren i Trøndelag
Postboks 2600
7734 STEINKJER
Per Arne Aasen

Saksbehandler, innvalgstelefon
Kjersti Fosse, 37 32 11 47

U.off: offl. § 13, jf. fvl. § 13

Informasjon om ny rammeavtale for konsulentttjenester mulighetsstudier - oversendelse av rammeavtale

Vedlagt følger inngått rammeavtale om levering av konsulentttjenester innenfor mulighetsstudier og prosjektering av innfallsporner i nasjonalparker og andre verneområder.

STAF har inngått rammeavtale med fire leverandører:

- Dronninga landskap AS
- Agraff Arkitektur AS
- Feste NordØst AS
- Nordplan AS

Avtalen trer i kraft 16.05.2023 og har en varighet på to år med opsjon på forlengelse av rammeavtalen med ytterligere to år, 1 år av gangen.

Oppdragene i rammeavtalen vil kunne gjelde for følgende oppgaver:

- mulighetsstudie
- forprosjektering
- detaljprosjektering

Terminologien bygger på Miljødirektoratets veileder for innfallsporner. For en mer utførlig beskrivelse av de begrep som er brukt ved planlegging og realisering av innfallsporner henvises til Miljødirektoratets veileder om innfallsporner, M-417/2015. Veilederen gir kun typeeksempler på innfallsporner og er ikke førende på detaljnivå. Lokale forhold og aktuelt omfang for hver enkelt oppgave, vil bli angitt nærmere i hver minikonkurranse. Mer om avtalens omfang er nærmere beskrevet i SSA-O Bilag 1.

Oppdragsavtalen (SSA-O Generelle avtalevilkår og SSA-O Bilag)

Disse dokumentene utgjør kontrakten som skal fylles ut og signeres av den enkelte oppdragsgiver og leverandør for hvert oppdrag. Det skal gjennomføres minikonkurranse for alle oppdrag på rammeavtalen på begge delavtalene. På *Ekstranett/Anskaffelser/Fellesavtaler for statsforvalterne*, vil det bli lagt ut nærmere informasjon om rammeavtalen, avropsmaler og prosedyre som beskriver

nærmere hvordan den enkelte bestiller skal gå frem. Rammeavtalen er lagt ut på Teamsgruppen for fellesavtaler (*Anskaffelser STAF-statsforvalterne*) som kun STAFs anskaffelsesteam og innkjøpsansvarlige kontaktpersoner hos den enkelte statsforvalter har tilgang til.

Timepris

Timepris fremgår av rammeavtalens Bilag 5.

Det bes om at rammeavtalen gjøres kjent for de fagpersoner hos den enkelte statsforvalter. Flere nasjonalpark- og verneområdestyrer har også tilsluttet seg avtalen og vil dermed kunne foreta avrop på rammeavtalen som gjelder for den regionen deres statsforvalter hører inn under. En liste over nasjonalpark- og verneområdestyrer som har tilsluttet seg avtalen er inntatt i vedlegg 1.

For ordens skyld gjør vi oppmerksom på at rammeavtalen inneholder forretningshemmeligheter som timepriser, og at opplysninger derfor må behandles deretter.

Med hilsen

Francoise Bratland(e.f.)
avdelingsdirektør

Kjersti Fosse
seniorrådgiver

Dokumentet er elektronisk godkjent

Vedlegg

- 1 Oversikt over signerte tilslutningsavtaler nasjonalpark og verneområdestyrer
- 2 Signert rammeavtale konsulent tjenester mulighetsstudier Agraff Arkitektur AS - signert 15.05.2023
- 3 Rammeavtale konsulent tjenester mulighetsstudier Dronninga landskap as - signert 15.05.2023
- 4 Signert rammeavtale konsulent tjenester mulighetsstudier Nordplan AS - signert 15.05.2023
- 5 Rammeavtale konsulent tjenester mulighetsstudier Feste Nordøst as - signert 15.05.2023

Mottakere

Statsforvalteren i Innlandet	Gunnar Rennan	Postboks 987	2604	LILLEHAMMER
Statsforvalteren i Rogaland	Jon Kristian Heimdal	Postboks 59	4001	STAVANGER
Statsforvalteren i Vestfold og Telemark	Jan Erik Glad	Postboks 2076	3103	TØNSBERG
Statsforvalteren i Nordland	Tino Andre Østensen	Postboks 1405	8002	BODØ
Statsforvalteren i Trøndelag	Per Arne Aasen	Postboks 2600	7734	STEINKJER
Statsforvalteren i Agder	Kari Øiestad Schjelderup	Postboks 504	4804	ARENDAL
Statsforvalteren i Møre og Romsdal	Edle Eide	Postboks 2520	6404	MOLDE
Statsforvalteren i Troms og Finnmark	Vidar Nyheim/Katrine Jensen	Postboks 700	9815	VADSØ
Statsforvalteren i Vestland	Tone Britt Steinsland	Statens hus, Njøsavegen 2	6863	LEIKANGER

Arkivsaksnr: 2023/49

Saksbehandler: Marit Sophie Berger

Dato: 24.11.2023

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Verneområdestyret for Skardsfjella og Hyllingsdalen	26/2023	30.11.2023

Verneområdestyret for Skardsfjella og Hyllingsdalen - vedtak i delegerte saker i perioden 14.07 - 24.11.2023

Vedlegg

1 Kopi av delegerte vedtak 14.07. - 24.11.2023

Forvalters innstilling

Refererte vedtak tas til orientering

Saksopplysninger

I vedtektene for verneområdestyret for Skardsfjella og Hyllingsdalen åpnes det for at kurante ferdselssaker kan delegeres til verneforvalteren. Det samme gjelder saker etter verneforskriftens øvrige spesifiserte dispensasjonsbestemmelser og etter naturmangfoldloven §48 der styret tidligere har gitt tillatelse og forutsetningene er tilnærmet uendret og/eller der det foreligger etablert praksis fra tilsvarende saker behandlet av styret og/eller der forvaltningsplanen gir entydig føringer for utfallet. Slik delegasjon ble gitt av verneområdestyret i sak 5/2016.

Kopi av delegerte vedtak for perioden 14.07.- 24.11.2023 er lagt ved saken.

Kopi av delegerte vedtak 14.07. - 24.11.2023

DS 6/2023 – Arkivsak:2023/492023/8205

Vedtak

[Verneområdestyret for Skardsfjella og Hyllingsdalen](#) gir Gunnar Borgos tillatelse til bruk av en traktor med henger fra Hyllingsdalsveien Nedre Hyllingsvollen i Skardsfjella og Hyllingsdalen landskapsvernområde i Røros kommune, på disse vilkårene:

1. Tillatelsen gjelder for inntil 4 turer barmarksesongen 2023 til transport av slåttestyr, noe ved og eventuelt uttransport av rivningsmaterialer.
2. Det forutsettes at traseen beskrevet i saken benyttes ved transportene.
3. Hver enkelt tur skal føres i kjørebok før den starter. Kjøreboken skal returneres til verneområdestyret innen den 1. desember 2023.
4. Kjøringen skal utføres av søker eller hans sønner Sven Even F. Borgos og Henning Borgos.
5. Tillatelsen er personlig og kan ikke overdras til andre.
6. Kjøringen må skje med hensyn til naturmiljø, reindrift og friluftsliv.

Denne tillatelsen er gitt i medhold [forskrift om vern av Skardsfjella og Hyllingsdalen landskapsvernområde, § 3](#) punkt 5.3e, hvor det heter at forvaltningsmyndigheten etter søknad kan gi tillatelse til transport av varer og utstyr til hytter, buer og setrer og lignende, og § 3 punkt 5.3 f) hvor forvaltningsmyndigheten etter søknad kan gi tillatelse til transport av materialer til vedlikehold, byggearbeider på bygninger, anlegg, klopper o.l.

Transport skal fortrinnsvis foregå på eksisterende veger og kjørespor eller med luftfartøy eller beltekjøretøy på vinterføre.

Tillatelsen og kjørebok skal medbringes under transporten for fremvisning til oppsyn eller politi når dette kreves. Det må i tillegg søkes kommunen om tillatelse etter motorferdselloven.

Brudd på bestemmelsene i verneforskriften eller vilkår i tillatelsen kan medføre straff.

DS 7/2023 – Arkivsak: 2023/5448

Vedtak

[Verneområdestyret for Skardsfjella og Hyllingsdalen](#) gir Øyvollen beitelag tillatelse til bruk av ATV/ traktor med henger eller snøscooter i forbindelse med opprydding av utmarksgjerde øst for Storhåen i Skardsfjella og Hyllingsdalen landskapsvernområde i Røros kommune, på disse vilkårene:

1. Tillatelsen gjelder for inntil 12 turer til sammen i barmarksesongene 2023 og 2024 til transport av netting og stolper etter riving og opprydding av utmarksgjerde. I tillegg gjelder tillatelsen for inntil 13 turer med snøscooter vinteren 23/24 og 24/25. Dersom det er behov for flere turer til samme formål kan det avtales nærmere med nasjonalparkforvalteren.
  2. Transportene på vinterføre skal foregå på frosset og snødekt mark og siste kjøredato om våren er 1.mai.
  3. Transportene på barmark skal skje fortrinnsvis på fastmark og ikke på myr. Første kjøredato om sommeren er 15.juli

4. Hver enkelt tur skal føres i kjørebok før den starter. Kjøreboken skal returneres til verneområdestyret innen den 1. desember 2024 for kjøring på barmark og 1.juni 2025 for snøscooter.
5. Kjøringen kan utføres av medlemmer i Øyvollen beitelag; Kasper Langen, Kjell Håvard Tamnes, Viggo Erlien og Per Albert Sødal.
6. Tillatelsen er personlig og kan ikke overdras til andre.
7. Kjøringen må skje med hensyn til naturmiljø, reindrift og friluftsliv.

Denne tillatelsen er gitt i medhold [forskrift om vern av Skardsfjella og Hyllingsdalen landskapsvernområde, § 3](#) punkt 5.3b, hvor det heter at forvaltningsmyndigheten etter søknad kan gi tillatelse til motorferdsel i forbindelse med husdyrhold.

Tillatelsen og kjørebok skal medbringes under transporten for fremvisning til oppsyn eller politi når dette kreves. Det må i tillegg søkes kommunen om tillatelse etter motorferdselloven.

Brudd på bestemmelsene i verneforskriften eller vilkår i tillatelsen kan medføre straff.

DS 8/2023 – Arkivsak: 2022/6374

Vedtak

Verneområdestyret for Skardsfjella og Hyllingsdalen gir Norges geologiske undersøkelser tillatelse til transport med ATV på Hyllingsveien fra Torsvollen til Røbekkvollen i Skardsfjella og Hyllingsdalen landskapsvernområde i Røros kommune, på disse vilkår:

1. Tillatelsen gjelder for inntil 2 turer tur/retur i barmarksesongen i 2023 i perioden 18.09.- 06.10.2023 for transport av måleutstyr til ett målepunkt i forbindelse med magnetotelluriske målinger.
2. Det forutsettes at transporten skjer langs Hyllingsveien, jamfør kart i saken.
3. Hver enkelt tur skal føres i kjørebok før den starter. Kjøreboken skal returneres til verneområdestyret innen den 1. desember 2023.
4. Kjøringen må skje med hensyn til naturmiljø, reindrift og friluftsliv.
5. Tillatelse etter motorferdselloven må foreligge fra Røros kommune.

Denne tillatelsen er gitt i medhold av § 48 i naturmangfoldloven.

Tillatelsen og kjørebok skal medbringes under transporten for fremvisning til oppsyn eller politi når dette kreves.

Brudd på bestemmelsene i verneforskriften eller vilkår i tillatelsen kan medføre straff.

DS 9/2023 – Arkivsak: 2023/8136

Vedtak

[Verneområdestyret for Skardsfjella og Hyllingsdalen](#) gir Signy, Helge og Arne Jørgen Thorsvoll tillatelse til bruk av snøscooter fra Torsvollen og til hytte ved Hyllingen gnr/bnr 82/15 i Skardsfjella og Hyllingsdalen landskapsvernområde i Røros kommune, på disse vilkår:

1. Tillatelsen gjelder for inntil 5 turer pr. sesong i vintersesongene 2023/24, 24/25, 25/26 og 26/27 for transport av materialer, utstyr, proviant m.m.
2. Det forutsettes at traseen beskrevet i saken benyttes ved transportene.
3. Hver enkelt tur skal føres i kjørebok før den starter. Kjøreboken skal returneres til verneområdestyret innen den 1. juni 2027.
4. Det forutsettes frossen og snødekt mark. Siste kjøredag om våren er 1. mai.
5. Tillatelsen er personlig og kan ikke overdras til andre.
6. Kjøringen må skje med hensyn til naturmiljø, reindrift og friluftsliv.

Denne tillatelsen er gitt i medhold [forskrift om vern av Skardsfjella og Hyllingsdalen landskapsvernområde, § 3](#) punkt 5.3e, hvor det heter at forvaltningsmyndigheten etter søknad kan gi tillatelse til transport av varer og utstyr til hytter, buer og setrer og lignende.

Transport skal fortrinnsvis foregå på eksisterende veger og kjørespor eller med luftfartøy eller beltekjøretøy på vinterføre.

Tillatelsen og kjørebok skal medbringes under transporten for fremvisning til oppsyn eller politi når dette kreves. Det må i tillegg søkes kommunen om tillatelse etter motorferdselloven.

Transport av store mengder ved eller materialer kan gjøres ved å kjøre flere turer i løpet av en dag. En slik kjøredag for ved eller materialer regnes da som en kjøretur. Det må komme fram av kjøreboken at dette er en slik kjøredag.

Ved brudd på bestemmelsene i verneforskriften eller vilkår i tillatelsen kan medføre straff.

DS 10/2023 – Arkivsak: 2023/8735

Vedtak

Verneområdestyret for Skardsfjella og Hyllingsdalen gir Arnstein Stensaas tillatelse til bruk av helikopter i Skardsfjella og Hyllingsdalen landskapsvernområde, på følgende vilkår:

1. Dispensasjonen gjelder for transport av proviant og utstyr samt Arnstein Stensaas.
2. Dispensasjonen gjelder for inntil to turer i august i årene 2024, 25, 26 og 27, på strekningen fra Funäsdalen til hytte ved Stortjønna.
3. Riast/Hylling reinbeitedistrikt v/ Inge E. Danielsen tlf 911 27 950 skal varsles før flyging, slik at en unngår unødig forstyrrelse av rein.
4. Flygingen må ellers skje mest mulig skånsomt i forhold til viltet og friluftslivet.
5. Det skal leveres en enkel rapport til vernemyndigheten om tidspunkt for utført flyging.

Tillatelse til transport av varer er gitt med hjemmel i verneforskriften for Skardsfjella og Hyllingsdalen § 3 punkt 5.3.e, hvor det heter at forvaltningsmyndigheten etter søknad kan gi tillatelse til transport av varer og utstyr til hytter, buer og setrer og lignende. Transport skal fortrinnsvis foregå på eksisterende veger og kjørespor eller med luftfartøy eller beltekjøretøy på vinterføre.

Tillatelsen til persontransport er gitt med hjemmel i naturmangfoldlovens § 48.

DS 11/2023 – Arkivsak: 2023/8733

Vedtak

[Verneområdestyret for Skardsfjella og Hyllingsdalen](#) gir Arnstein Stensaas tillatelse til bruk av snøscooter fra Storelvavollen til hytte ved Stortjønna på gnr 204 bnr 2 i Skardsfjella og Hyllingsdalen landskapsvernområde i Røros kommune, på disse vilkår:

1. Tillatelsen gjelder for inntil 2 turer pr. sesong i vintersesongene 2023/24, 24/25, 25/26, 26/27 for transport av materialer, utstyr, proviant m.m, og persontransport av Arnstein Stensaas.
2. Det forutsettes at traseen beskrevet i saken benyttes ved transportene.
3. Hver enkelt tur skal føres i kjørebok før den starter. Kjøreboken skal returneres til verneområdestyret innen den 1. juni 2027.
4. Det forutsettes frossen og snødekt mark. Siste kjøredag om våren er 1. mai.
5. Tillatelsen er personlig og kan ikke overdras til andre. Godkjent leiekjører kan benyttes.
6. Kjøringen må skje med hensyn til naturmiljø, reindrift og friluftsliv.

Denne tillatelsen er gitt i medhold [forskrift om vern av Skardsfjella og Hyllingsdalen landskapsvernområde, § 3](#) punkt 5.3e, hvor det heter at forvaltningsmyndigheten etter søknad kan gi tillatelse til transport av varer og utstyr til hytter, buer og setrer og lignende.

Transport skal fortrinnsvis foregå på eksisterende veger og kjørespor eller med luftfartøy eller beltekjøretøy på vinterføre.

For persontransport er tillatelsen gitt i medhold av forskriftens §3 punkt 5.3.i), hvor det heter at forvaltningsmyndigheten kan gi tillatelse til bruk av beltekjøretøy på vinterføre for transport av personer med funksjonsnedsettelse til egen hytte.

Tillatelsen og kjørebok skal medbringes under transporten for fremvisning til oppsyn eller politi når dette kreves. Det må i tillegg søkes kommunen om tillatelse etter motorferdselloven.

Transport av store mengder ved eller materialer kan gjøres ved å kjøre flere turer i løpet av en dag. En slik kjøredag for ved eller materialer regnes da som en kjøretur. Det må komme fram av kjøreboken at dette er en slik kjøredag.

Brudd på bestemmelsene i verneforskriften eller vilkår i tillatelsen kan medføre straff.

DS 12/2023 – Arkivsak: 2023/11047

Vedtak

[Verneområdestyret for Skardsfjella og Hyllingsdalen](#) gir Jan Lars Haugom og Jacob Haugom Himainen tillatelse til bruk av snøscooter fra orsvollen til hytte gnr/bnr/feste 90/3/1 i Hyllingsdalen i Skardsfjella og Hyllingsdalen landskapsvernområde i Røros kommune, på disse vilkår:

1. Tillatelsen gjelder for inntil 5 turer pr. sesong i vintersesongene 2023/24, 24/25, 25/26, 26/27 for transport av materialer, utstyr, proviant m.m.
2. Det forutsettes at traseen beskrevet i saken benyttes ved transportene.
3. Hver enkelt tur skal føres i kjørebok før den starter. Kjøreboken skal returneres til verneområdestyret innen den 1. juni 2027.
4. Det forutsettes frossen og snødekt mark. Siste kjøredag om våren er 1. mai.
5. Tillatelsen er personlig og kan ikke overdras til andre.
6. Kjøringen må skje med hensyn til naturmiljø, reindrift og friluftsliv.

7. Tillatelse etter motorferdselloven må foreligge fra kommunen.

Denne tillatelsen er gitt i medhold [forskrift om vern av Skardsfjella og Hyllingsdalen landskapsvernområde, § 3](#) punkt 5.3 e og f.

Tillatelsen og kjørebok skal medbringes under transporten for fremvisning til oppsyn eller politi når dette kreves. Det må i tillegg søkes kommunen om tillatelse etter motorferdselloven.

Transport av store mengder ved eller materialer kan gjøres ved å kjøre flere turer i løpet av en dag. En slik kjøredag for ved eller materialer regnes da som en kjøretur. Det må komme fram av kjøreboken at dette er en slik kjøredag.

Brudd på bestemmelsene i verneforskriften eller vilkår i tillatelsen kan medføre straff.

DS 6/2023 Innvilget - Skardsfjella og Hyllingsdalen landskapsvernområde - dispensasjon til motorferdsel - 2023 - Gunnar Borgos - Nedre Hyllingsvollen - Røros kommune

DS 7/2023 Innvilget - Skardsfjella og Hyllingsdalen landskapsvernområde - dispensasjon for motorferdsel i forbindelse med opprydding av utmarksgjerde - Øyvollen beitelag

DS 8/2023 Innvilget - Skardsfjella Hyllingsdalen landskapsvernområde - dispensasjon motorferdsel Hyllingsdalsveien - geofysisk undersøkelse målinger 2023 - NGU Norges geologiske undersøkelse

DS 9/2023 Innvilget - Skardsfjella og Hyllingsdalen landskapsvernområde - dispensasjon for motorferdsel med snøscooter 2023-2027- Signy Thorsvoll Og Helge Thorsvoll

DS 10/2023 Innvilget - Skardsfjella og Hyllingsdalen landskapsvernområde - dispensasjon for motorferdsel med snøscooter og helikopter 2023 - 2026 - Røros 204/1/1917 - Arnstein Stensaas

DS 11/2023 Innvilget - Skardsfjella og Hyllingsdalen landskapsvernområde - dispensasjon for motorferdsel med snøscooter 2023 - 2027 til hytte ved Stortjønna - Røros - Arnstein Stensaas

DS 12/2023 Innvilget - Skardsfjella og Hyllingsdalen - dispensasjon for motorferdsel med snøscooter 2023 - 2027 - Jan Lars Haugom

Arkivsaksnr: 2023/8988

Saksbehandler: Marit Sophie Berger

Dato: 21.11.2023

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Verneområdestyret for Skardsfjella og Hyllingsdalen	28/2023	30.11.2023

Saksfremlegg - Skardsfjella og Hyllingsdalen landskapsvernområde - dispensasjon for oppsetting av grind Hyllingdalsveien - Ketil Skjei

Vedlegg

- 1 Søknad - Skardsfjella og Hyllingsdalen landskapsvernområde - Røros - dispensasjon for oppsetting av grind Hyllingdalsveien - Ketil Skjei
- 2 Tilleggsopplysninger - Skardsfjella og Hyllingsdalen landskapsvernområde - Røros - dispensasjon for oppsetting av grind Hyllingdalsveien - Ketil Skjei
- 3 Høring - Skardsfjella og Hyllingsdalen landskapsvernområde - Røros - dispensasjon for oppsetting av grind, Hyllingdalsveien - Ketil Skjei
- 4 Tilleggsopplysninger - Skardsfjella og Hyllingsdalen landskapsvernområde - Røros - dispensasjon for oppsetting av grind Hyllingdalsveien - Ketil Skjei
- 5 Utsatt frist for uttalelse til 301023 - Skardsfjella og Hyllingsdalen landskapsvernområde - Røros - dispensasjon for oppsetting av grind Hyllingdalsveien
- 6 Uttalelse - Skardsfjella og Hyllingsdalen landskapsvernområde - Røros - dispensasjon for oppsetting av grind Hyllingdalsveien – Trøndelag Fylkeskommune
- 7 Uttalelse - Skardsfjella og Hyllingsdalen landskapsvernområde - Røros - dispensasjon for oppsetting av grind Hyllingdalsveien – Statsforvalteren i Trøndelag, reindriftsavdelingen.

Forvalters innstilling

Verneområdestyret for Skardsfjella og Hyllingsdalen gir Ketil Skjei tillatelse til å oppføring av to grinder på Hyllingsdalsveien i tilknytning til Haugavollen gnr.90 bnr.1 i Røros kommune i Skardsfjella og Hyllingsdalen landskapsvernområde. Det settes følgende vilkår:

1. Grindene skal plasseres i henhold til kart i saken
2. Grindene skal lages i tre og ha enkel stedstilpasset byggestil, høyde 1 m, bredde 2,5-3,0 m (+/- 10%)
3. Det skal brukes ubehandlet tre eller Cu-impregnerert tre-materiale.
4. Etter gjennomføring av tiltakene skal ferdigstillelse dokumenteres med bilder av grindene ferdig montert i terrenget. Bilder sendes verneområdestyret.
5. Tillatelsen er gyldig i tre år, det vil si til utgangen av 2026.
6. Det må fremmes egen søknad om eventuell motorisert ferdsel i forbindelse med tiltaket.

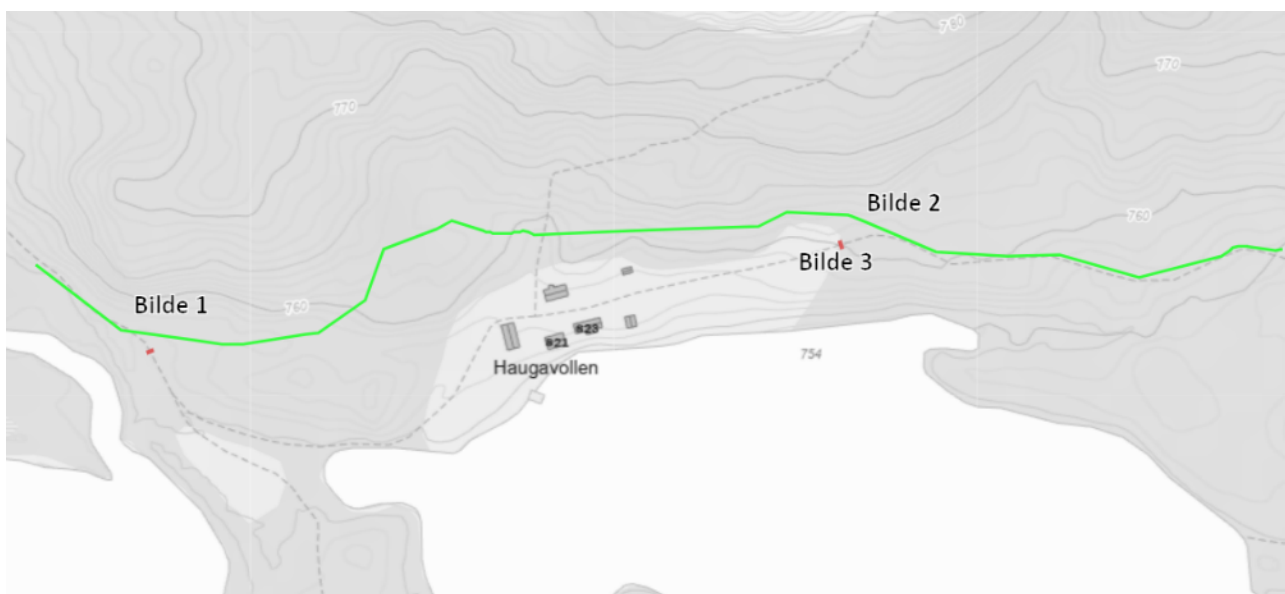
Dette vedtaket er fattet med hjemmel i Naturmangfoldlovens § 48.

Brudd på verneforskriften eller vilkår i tillatelsen kan medføre straff.

Saksopplysninger

Ketil Skjei søker om oppsetting av to grinder på Hyllingsdalsveien. Hensikten er å hindre ferdsel gjennom setertunet. Forvaltningsmyndigheten har i samråd med Ketil Skjei ryddet en alternativ trase for fotturister, syklende og eventuell motoriserte kjøretøy på nordsiden av vollen. Denne traséen er ikke ny, men var i bruk av fotturister og andre da det var seterdrift på Haugavollen fram til 1970-tallet. Traséen på nordsiden av vollen er ryddet og merket med pilskilt i hver ende før og etter Haugavollen. Søker ønsker grinder i tillegg, for å sikre at folk tar i bruk alternativ trase.

Kart med planlagte grinder og trase nord for vollen inntegnet i grønt. Punkter for grinder er markert med rødt.

Bilde 1

Bilde 2

Bilder fra montering av pilskiltene ved Haugavollen jf. kart forrige side..

Bilde 3

Søknad og beskrivelse av tiltakene er sendt Gåebrien sijte/Riast-Hylling reinbeitedistrikt, Statsforvalteren v/reindriftsavdelingen og Trøndelag fylkeskommune v/kulturvernmyndigheten til uttalelse. Frist for uttalelse ble satt til 20.10.2023. Fristen ble etter anmodning fra reindriftsavdelingen utsatt til 30.10.2023. Ved fristens utløp var det kommet uttalelse fra Trøndelag fylkeskommune v/kulturminnevernmyndigheten og Statsforvalteren i Trøndelag v/reindriftsavdelingen.

Kulturminnevernmyndigheten uttaler at de er positive til at det gis dispensasjon til oppsetting av grunder. Det forutsettes tradisjonell stedtilpasset utforming i ubehandlet tre eller mørk fargetone, og at de plasseres rett ved der omleggingen (nordlig trase) starter.

Reindriftsavdelingen uttaler at ettersom det er ryddet trase rundt vollen, har de ingen merknader til tiltaket.

Vurdering

Vurdering i forhold til bestemmelser i verneforskrift og forvaltningsplan.

I forskrift om vern av Skardsfjella og Hyllingsdalen landskapsvernområde § 3 punkt 1.1, er området vernet mot inngrep som vesentlig kan endre eller virke inn på landskapets art eller karakter, herunder anlegg og innretninger av ulike slag. Jf. § 3 pkt. 1.1.d) er vernebestemmelsene ikke til hinder for anlegg av sanketrøer og nødvendige gjerder i sone B. Denne bestemmelsen er knyttet til formålet husdyrhold, og kan ikke dekke dette aktuelle tilfellet hvor hensikten er å hindre ferdsel over en setervoll, som ikke er i aktiv drift. Verneforskriften åpner for å kunne gi dispensasjon etter søknad for oppføring

av bygninger og anlegg som er nødvendige til jordbruksformål, beitebruk og reindrift jf. § 3 pkt. 1.3 e. Denne bestemmelsen dekker heller ikke formålet i denne saken, og søknaden må derfor vurderes i forhold til unntaksbestemmelsen i Naturmangfoldloven § 48.

Vurdering i forhold til naturmangfoldlovens § 48:

I naturmangfoldloven § 48, *dispensasjon fra vernevedtak*, heter det at:

«Forvaltningsmyndigheten kan gjøre unntak fra et vernevedtak dersom det ikke strider mot vernevedtakets formål og ikke kan påvirke verneverdiene nevneverdig, eller dersom sikkerhetshensyn eller hensynet til vesentlige samfunnsinteresser gjør det nødvendig.»

I denne saken er det ikke snakk om sikkerhetshensyn eller vesentlige samfunnsinteresser, og en må derfor vurdere tiltaket opp mot verneformålet og virkning på verneverdiene.

Verneformålet i Skardsfjella og Hyllingsdalen landskapsvernområde er:

«§ 2. Formål.

Formålet med Skardsfjella og Hyllingsdalen landskapsvernområde er å ta vare på et større naturområde som er relativt lite påvirket av tyngre tekniske inngrep, med det biologiske mangfold som preger landskapet. Den urørte vassdragsnaturen knyttet til Glommas kilder er her av særlig verdi. Fjellbjørkeskogen skal ivaretas som en viktig del av landskapsbildet. Vernet omfatter også verdifulle innslag av kulturlandskap, kulturminner og sammenhengen mellom disse, særlig de tallrike samiske kulturminner. Allmennheten skal gis anledning til natur- og landskapsopplevelse gjennom utøvelse av tradisjonelt og enkelt friluftsliv med liten grad av tilrettelegging. Ivaretagelse av naturgrunnet innenfor landskapsvernområdet er viktig for samisk kultur og næringsutnyttelse. Området skal kunne brukes til reindrift.»

Det er ikke gitt noen spesifikke retningslinjer i forvaltningsplanen for oppføring av grunder. Fylkeskulturmyndigheten uttaler at de er positive til at gis dispensasjon til grindene, men at de må være tradisjonelt utformet. Det foreligger ikke detaljtegninger på grindene, men det opplyses at de skal bygges i tre og være ca. 1m høye og 2,5 – 3m brede.

Det foreligger en alternativ trase nord for setervollen slik at ferdsel både til fots, med sykkel og reindrifts behov for motorisert ferdsel kan gå langs denne.

Hyllingsdalen er en seterdal, og grunder er på den bakgrunn ikke et direkte fremmedelement i landskapet, særlig når dette er i tilknytning til en setervoll.

Vurdering av presedens

Dette er en type tiltak som kan være aktuelt for flere setereiendommer eller hytter i området, og en tillatelse vil skape en viss presedens for tilsvarende tiltak i verneområdet. Slike tiltak må vurderes i hvert enkelt tilfelle i forhold til behov og påvirkning på landskapet. I denne saken vurderes grindene som beskjedne tiltak uten større virkning på landskapsbilde, og verneverdiene for øvrig.

Vurdering i forhold til naturmangfoldlovens §8-12:

§ 8. Kunnskapsgrunnlaget

Det er gjort en utsjekk av hva som ligger i Naturbase av naturverdier. Det er ikke registrert rødlistede arter der grindene skal stå. Inne på selve setervollen er det registrert hvitkurle (VU-sårbar).

Det er samisk reindrift i området, og setervollen ligger i beiteområde for rein spesielt om høsten, men også i året ellers, jf. arealbrukskartet for reindrift, NIBIO.

§9. Føre-var prinsippet

Kunnskapsgrunnlaget anses som godt nok til å behandle saken. Føre-var prinsippet kommer derfor ikke til anvendelse.

§ 10 og 12. Økosystemtilnærming og samlet belastning. Miljøforsvarlige teknikker og driftsmetoder.

Oppsetting av grinder har en viss påvirkningen på landskapet og vil være til hinder for ferdsel. Det er ryddet en gammel vegtrase utenom vollen som er markert med pilskilt. Dette har vært et samarbeid mellom verneforvaltningen og grunneier, der hensikten er å lede ferdselen rundt setervollen av hensyn til eiers privatliv og unødig slitasje av vegetasjonen på setervollen. Grindene vil være med på å lede folk inn på denne alternative traseen. Det forutsettes miljøvennlig tremateriale i grindene. Ubehandlet eller Cu-impregnert materiale kan brukes. Kreosotbehandlet eller annen ikke godkjent kjemisk impregnering skal ikke brukes.

§ 11. Kostnadene ved miljøforringelse skal bæres av tiltakshaver

Eventuell oppretting av skade på miljøet som følge av tiltakene må dekkes av tiltakshaver.

Konklusjon

Med bakgrunn i de vurderingene som er gjort over, kan en godkjenne oppsetting av 2 grinder på Hyllingsdalsvegen ved Haugavollen. Det er da vurdert slik at oppsetting av grindene ikke er i strid med verneformålet eller har noen nevneverdig virkning på verneverdiene. Det forutsettes at de utformes i enkel stedtilpasset byggestil i treverk, enten ubehandlet eller behandlet i mørk fargetone.

Fra: Ketil Skjei[ketil@audio-art.no]
Sendt: 06.07.2023 10:00:02
Til: Berger, Marit Sophie[marit.berger@statsforvalteren.no]
Tittel: SV: Skilting ved Haugavollen

Hei.

Som vi ble enig om på telefon, søker jeg herved om å sette opp grind der grindene sto før i tida, Det vil si like i nærheten av «veikryssene» dere har merket nå. Der hvor sten hagaan krysser veien.

Dette ønskes for å hindre trafikk av de som velger å ikke følge skiltingen dere har satt opp. Grindene vil bli laget i treverk, med metall hengsler.

Kanskje dere har noen få kroner til å dekke material-kostnaden også?

Med Hilsen

Ketil Haugen Skjei

Tlf 90139894

Fra: Berger, Marit Sophie <marit.berger@statsforvalteren.no>
Sendt: torsdag 6. juli 2023 09.34
Til: Ketil Skjei <ketil@audio-art.no>
Kopi: Kristin Lund Austvik <kristin.lund.austvik@miljodir.no>
Emne: Skilting ved Haugavollen

Hei!

Vi har vært en tur innover Hyllingsdalen og satt opp pilskilt for å lede folk inn på traseen som går utenom Haugavollen. Vi ryddet også vekk noen stein fra stitraseen. Håper dette er tilstrekkelig til at de aller fleste går denne traseen og ikke inn på vollen. Legger ved to bilder av skilta og ett fra traseen der vi rydda vekk noen steiner. Personen på bilde er den nye fra SNO som har tatt over etter Tom Johansen, hun heter Kristin Lund Austvik. Dersom du erfarer at det må skiltes bedre, så gi beskjed.

Vi så også over feltene der det er hogd contorta. Vi kommer til å følge med på om det kommer småplanter, og har lagt opp til kontroll av dette hvert tredje år langs faste linjer. Vi observerte ingen småplanter denne gang. Kontrollinjene ligger på odden og er ikke merket i terrenget, kun gps-spor.

Med vennlig hilsen

Marit Sophie Berger
nasjonalparkforvalter

**Verneområdestyret
for Skardsfjella og
Hyllingsdalen**

Gaejsietjahken jñh Hyllegen
eatnemevaarjelimmiedajven stávroe

Telefon: 73 19 92 20

Mobil: 40 61 70 01

E-post: marit.berger@statsforvalteren.no

Web: <https://www.nasjonalparkstyre.no/Verneomradestyret-for-Skardsfjella-Hyllingsdalen-landskapsvernomrade>

Fra: Ketil Skjei[ketil@audio-art.no]
Sendt: 03.09.2023 13:58:03
Til: Berger, Marit Sophie[marit.berger@statsforvalteren.no]
Tittel: SV: Søknad om oppsetting av grinder

Hei. Steingarden er ikke høy, men tydelig for meg som vet hvor den er. Begge grindene blir ca 10 m fra hvor dere satte opp skiltene. Den østre 10m lengre mot vest, og den Vestre 10 m lengre sør øst for skiltene.

Grindenes størrelse må jo bli tilstrekkelige til at de dekker behovet. Ca 2,5 – 3 m brede og ca 1m høye.

Hele poenget er jo at de skal være så små som mulig, men samtidig slik at det for alle er forståelig at det er en grind de er.

Ketil

Fra: Berger, Marit Sophie <marit.berger@statsforvalteren.no>
Sendt: fredag 1. september 2023 14.02
Til: Ketil Skjei <ketil@audio-art.no>
Emne: Søknad om oppsetting av grinder

Hei!

Jeg har begynt å se på saken nå og ser at jeg trenger litt mer opplysninger fra deg når det gjelder grindene.

Jeg ber om tilbakemelding på følgende:

- Formålet er etter det jeg har forstått kun å hindre gjennomgangstrafikk på setra og ikke knyttet til husdyrhold på eiendommen
- Fint om du kan merke av på vedlagt kart der grindene skal plasseres. Du skriver at det er steingarder der grindene skal plasseres, men jeg kan ikke huske at det var det der vi satte opp skiltene, og er derfor litt usikker på hvor du mener grindene skal stå.
- Ber også om en enkel målsatt skisse av grindene du har tenkt å sette opp.

Det er slik at nødvendig gjerdning i forbindelse med husdyrhold kan settes opp uten søknad i sone B i landskapsvernområdet, Haugavollen ligger i sone B. Gjerder til andre formål enn reindrift, beitebruk og husdyrhold er ikke omtalt i forskriften og må derfor behandles som et unntak jf §48 i naturmangfoldloven. Det blir da en styresak og saken kan tas opp på neste styremøte 30.11.2023, forutsatt at jeg får tilbakemelding på punktene over innen rimelig tid.

Med vennlig hilsen
Marit Sophie Berger
nasjonalparkforvalter

**Verneområdestyret
for Skardsfjella og
Hyllingsdalen**

Gaejsietjahken jñh Hyllegen
eatnemevaarjelimmiedajven stávroe

Telefon: 73 19 92 20

Mobil: 40 61 70 01

E-post: marit.berger@statsforvalteren.no

Web: <https://www.nasjonalparkstyre.no/Verneomradestyret-for-Skardsfjella-Hyllingsdalen-landskapsvernomrade>

Fra: Berger, Marit Sophie

Sendt: torsdag 6. juli 2023 10:22

Til: Ketil Skjei <ketil@audio-art.no>

Emne: SV: Skilting ved Haugavollen

Hei!

Bekrefter at søknaden om å sette opp grinder er mottatt. Det er ferietid og jeg kan ikke love at saken blir behandlet før tidligst i august.

Med vennlig hilsen

Marit Sophie Berger

nasjonalparkforvalter

Verneområdestyret
for Skardsfjella og
Hyllingsdalen

Gaejsietjahken jñh Hyllegen
eatnemevaarjelimmiedajven stávroe

Telefon: 73 19 92 20

Mobil: 40 61 70 01

E-post: marit.berger@statsforvalteren.no

Web: <https://www.nasjonalparkstyre.no/Verneomradestyret-for-Skardsfjella-Hyllingsdalen-landskapsvernomrade>

Fra: Ketil Skjei <ketil@audio-art.no>

Sendt: torsdag 6. juli 2023 10:00

Til: Berger, Marit Sophie <marit.berger@statsforvalteren.no>

Emne: SV: Skilting ved Haugavollen

Hei.

Som vi ble enig om på telefon, søker jeg herved om å sette opp grind der grindene sto før i tia, Det vil si like i nærheten av «veikryssene» dere har merket nå. Der hvor sten hagaen krysser veien.

Dette ønskes for å hindre trafikk av de som velger å ikke følge skiltingen dere har satt opp. Grindene vil bli laget i treverk, med metall hengsler.

Kanskje dere har noen få kroner til å dekke material-kostnaden også?

Med Hilsen

Ketil Haugen Skjei

TLf 90139894

Fra: Berger, Marit Sophie <marit.berger@statsforvalteren.no>

Sendt: torsdag 6. juli 2023 09.34

Til: Ketil Skjei <ketil@audio-art.no>

Kopi: Kristin Lund Austvik <kristin.lund.austvik@miljodir.no>

Emne: Skilting ved Haugavollen

Hei!

Vi har vært en tur innover Hyllingsdalen og satt opp pilskilt for å lede folk inn på traseen som går utenom Haugavollen. Vi ryddet også vekk noen stein fra stitraseen. Håper dette er tilstrekkelig til at de aller fleste går denne traseen og ikke inn på vollen. Legger ved to bilder av skilta og ett fra traseen der vi rydda vekk noen steiner. Personen på bilde er den nye fra SNO som har tatt over etter Tom Johansen, hun heter Kristin Lund Austvik. Dersom du erfarer at det må skiltes bedre, så gi beskjed.

Vi så også over feltene der det er hogd contorta. Vi kommer til å følge med på om det kommer småplanter, og har lagt opp til kontroll av dette hvert tredje år langs faste linjer. Vi observerte ingen småplanter denne gang. Kontrollinjene ligger på odden og er ikke merket i terrenget, kun gps-spor.

Med vennlig hilsen

Marit Sophie Berger

nasjonalparkforvalter

**Verneområdestyret
for Skardsfjella og
Hyllingsdalen**

**Gaejsietjahken jñh Hyllegen
eatnemevaarjelimmiedajven stávroe**

Telefon:

Mobil: 73 19 92 20

E-post: 40 61 70 01

Web: marit.berger@statsforvalteren.no

<https://www.nasjonalparkstyre.no/Verneomradestyret-for-Skardsfjella-Hyllingsdalen-landskapsvernomrade>

**Verneområdestyret
for Skardsfjella og
Hyllingsdalen**

Postadresse
Statsforvalteren i Trøndelag
Postboks 2600
7734 Steinkjer

Besøksadresse
705 Senteret
Kløftvegen 1
Ås i Tydal

Kontakt
Sentralbord: +47 74 16 80 00
Direkte:
Epost:
fntlmsb@statsforvalteren.no
<http://nasjonalparkstyre.no>

«MOTTAKERNAVN»
«ADRESSE»
«POSTNR» «POSTSTED»

Saksbehandler Marit Sophie Berger

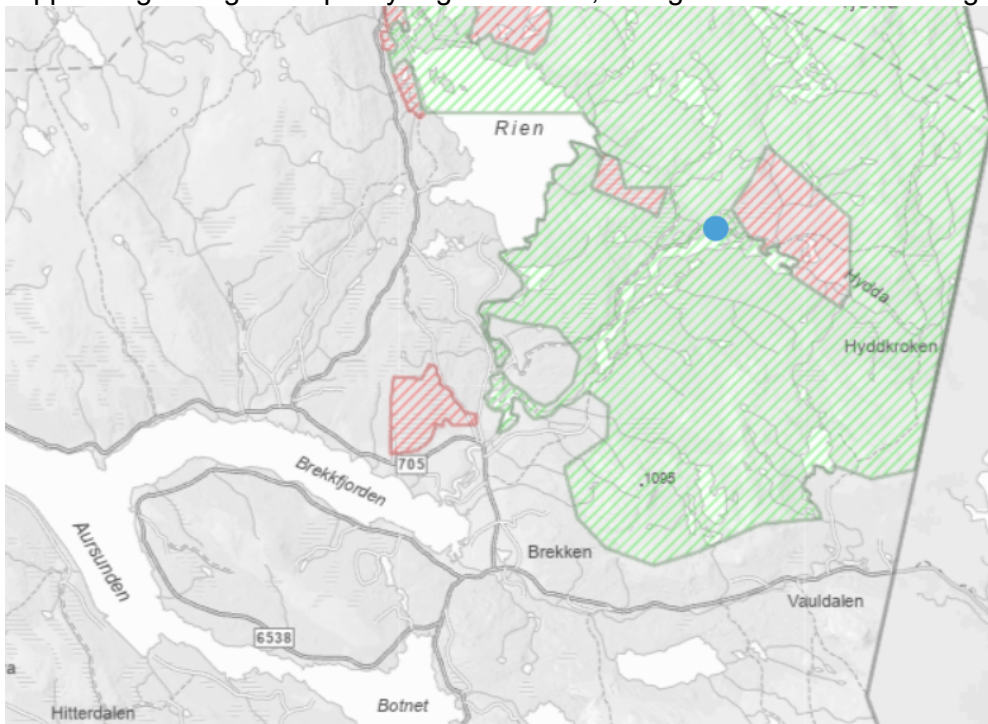
Vår ref. 2023/8988-3 432.2

Deres ref. «REF»

Dato 22.09.2023

Høring - Skardsfjella og Hyllingsdalen landskapsvernområde - Røros - dispensasjon for oppsetting av grind, Hyllingsdalsveien - Ketil Skjei

Verneområdestyret for Skardsfjella og Hyllingsdalen har mottatt søknad fra Ketil Skjei om oppsetting av 2 grunder på Hyllingsdalsveien, før og etter setervollen Haugavollen.

*Figur 1:
Oversiktskart.
Haugavollen er
markert med
blått punkt.*

Ketil Skjei er grunneier og eier av Haugavollen. Hyllingsdalsveien går tvers over setervollen. For å unngå trafikk over setervollen har vernemyndigheten ryddet en alternativ trase som går utenom setervollen etter ønske fra Ketil Skjei. Det er satt opp pilskilt der alternativ trase tar av fra den opprinnelige traseen. Grunneier søker nå om å sette opp to grunder, slik at det blir tydeligere at alternativ trase skal følges. Grundene vil bli laget i treverk med metallhengsler og

ha en høyde og bredde på 1m x 2,5-3 m. Plassering av grindene går fram av kartet i figur 2. I følge søker er dette steder hvor det tidligere har stått grinder, og at det er rester etter steingjerder i tilknytning til disse punktene.

Figur 2: Haugavollen. Røde strek viser hvor det søkes om å sette opp grinder.

Landskapsvernområdet er vernet mot inngrep som vesentlig kan endre eller virke inn på landskapets art eller karakter, men det er en del unntak. Det aktuelle området ligger innenfor sone B i Skardsfjella og Hyllingsdalen landskapsvernområde, og vernet er her ikke til hinder for oppføring av sanketrøer og nødvendig gjerding. I dette tilfellet er det ikke jordbruk eller husdyrhold som er formålet med grindene og det må derfor søkes om dispensasjon fra vernebestemmelsene.

Saken sendes med dette ut på høring til Trøndelag fylkeskommune v/kulturminneavdelingen og reindriftsinteressene på vanlig måte.

Frist for uttalelser i saken settes til 20.10. 2023.

Med hilsen

Marit Sophie Berger
Nasjonalparkforvalter

Dette dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ingen underskrift

Kopimottaker:
Ketil Skjei

Likelydende brev sendt til:
Trøndelag fylkeskommune

Fylkets hus, Postboks
2560

7735 STEINKJER

Statsforvalteren i Trøndelag,
reindriftsavdelingen Røros
Gåebrien sijte/ Riast-Hylling
reinbeitedistrikt

Postboks 2600

7734 STEINKJER

v/Inge Even Danielsen,
postboks 236

7374 RØROS

Fra: Ketil Skjei[ketil@audio-art.no]
Sendt: 23.10.2023 10:18:11
Til: Berger, Marit Sophie[marit.berger@statsforvalteren.no]
Tittel: SV: Foreløpig svar - Røros kommune - Skardsfjella og Hyllingsdalen landskapsvernområde - Søknad om dispensasjon for oppsetting av grind

Hei igjen.

Noe som kanskje ikke er viktig, men allikevel bør sier er: Den traseen dere ryddet er ikke en "ny trase". Det er den gamle traseen som ble benyttet av alle andre mens det var seterdrift på Haugavollen. Jeg kan huske at når jeg var liten var det der alle turiser o.l. gikk/kjørte. Siste året med seterdrift var i 1971 tror jeg. Etter den tid, før trafikken økte har den traseen dere ryddet grodd igjen, og nå når det "daglig" er ferdsel gjennom gårdstunet, ønsket jeg å sette opp grunder slik at den ferdselen slutter. Etter dere ryddet traseen, vet jeg at ferdselen igjennom gårdstunet ikke har opphørt, og derfor er behovet for en fysisk grind tilstede i hver ende. Disse grindene sto der før også.

KEtil

-----Opprinnelig melding-----

Fra: Berger, Marit Sophie <marit.berger@statsforvalteren.no>
Sendt: fredag 20. oktober 2023 13.49
Til: Ketil Skjei <ketil@audio-art.no>
Emne: Foreløpig svar - Røros kommune - Skardsfjella og Hyllingsdalen landskapsvernområde - Søknad om dispensasjon for oppsetting av grind

Hei!

Oversender som avtalt korrespondanse i forbindelse med din søknad om grunder ved Haugavollen. Trøndelag fylkeskommune har sendt et foreløpig svar i saken der de ber om tilleggsopplysninger, og jeg har svart i eget brev som også følger vedlagt.

Det har foreløpig ikke kommet noen andre uttalelser i saken.

Dette til orientering.

Med vennlig hilsen
Marit Sophie Berger
nasjonalparkforvalter

Telefon: 73 19 92 20
Mobil: 40 61 70 01
E-post: marit.berger@statsforvalteren.no
Web: Nasjonalparkstyre | Forside

Fra: Berger, Marit Sophie[]
Sendt: 23.10.2023 14:20:00
Til: riast-hylling reinbeitedistrikt[g.sijte@gmail.com]
Tittel: VS: Utsettelse uttalelse om grind på Hyllingsdalsveien i nasjonalparken

---

Hei!

Reindriftsavdelingen har bedt om utsettelse av høringsfrist på saken om oppsetting av grunder på Hyllingsdalsvegen ved Haugavollen. De har fått utsettelse til 30.10. 2023. Siden vi heller ikke har mottatt noen uttalelse fra Gåebrien sijte i denne saken gir vi dere samme utsettelse av frist for tilbakemelding

Med vennlig hilsen
Marit Sophie Berger
nasjonalparkforvalter

**Verneområdestyret
for Skardsfjella og
Hyllingsdalen**

**Gaejsietjahken jñh Hyllegen
eatnemevaarjelimmiedajven stávroe**

Telefon: 73 19 92 20
Mobil: 40 61 70 01
E-post: marit.berger@statsforvalteren.no
Web: [Nasjonalparkstyre | Forside](#)

Fra: Berger, Marit Sophie
Sendt: mandag 23. oktober 2023 08:40
Til: Buvarp, Brit-Agnes <brit-agnes.buvarp@statsforvalteren.no>
Emne: SV: Utsettelse uttalelse om grind på Hyllingsdalsveien i nasjonalparken

Hei!

Ja dere kan få utsettelse på høringen til 30.10.

Med vennlig hilsen
Marit Sophie Berger
nasjonalparkforvalter

**Verneområdestyret
for Skardsfjella og
Hyllingsdalen**

Gaejsietjahken jñ Hyllegen
eatnemevaarjelimmiedajven stávroe

Telefon: 73 19 92 20

Mobil: 40 61 70 01

E-post: marit.berger@statsforvalteren.no

Web: [Nasjonalparkstyre | Forside](#)

Fra: Buvarp, Brit-Agnes <brit-agnes.buvarp@statsforvalteren.no>

Sendt: fredag 20. oktober 2023 15:37

Til: Berger, Marit Sophie <marit.berger@statsforvalteren.no>

Kopi: i.e.danielsen@gmail.com

Emne: Utsettelse uttalelse om grind på Hyllingsdalsveien i nasjonalparken

Heisann!

Lurer på om vi kan få litt utsettelse til å komme med uttalelse til saken om grind på Hyllingsdalsveien i nasjonalparken?

Med vennlig hilsen

Brit-Agnes Buvarp

Seniorrådgiver

Statsforvalteren i Trøndelag

Trööndelagen Staatehaaltoje

Telefon: 73 19 93 90

E-post: brit-agnes.buvarp@statsforvalteren.no

Web: www.statsforvalteren.no/tl

Fra: Hauke Haptops[hauha@trondelagfylke.no]
Sendt: 23.10.2023 12:50:30
Til: Berger, Marit Sophie[marit.berger@statsforvalteren.no]
Tittel: SV: Foreløpig svar - Røros kommune - Skardsfjella og Hyllingsdalen landskapsvernområde - Søknad om dispensasjon for oppsetting av grind

---

Hei,

Takk for opplysningene.

Hvis det er en grind i tradisjonell utforming som vist i byggeskikkveilederen for Forollhogna, med ubehandlet eller mørk fargetone i mest mulig enkel stedstilpasset utforming er vi positive til at det gis dispensasjon.

Med den plasseringen rett ved «omdirigeringen».

Vi ser formålet med en fysisk sperre, selv om det trolig ikke kan sikre at besøkende ønsker å ferde i dette, jf. dokumentasjonen, vakre bevaringsverdige seter-kulturmiljøet.

BYGGESKIKKVEILEDER - UTMOMHUS

FOROLLHOGNA NASJONALPARK MED TILLIGGENDE LANDSKAPSVERNOMRÅDER

5. UTMOMHUS

GJERDER

Gjerder rundt setervollen hadde til hensikt å holde dyra unna setervollen slik at grasset kunne høstes og brukes som vinterfôr. Gjerdene kunne være av ulike typer.

Steingard (steinmur) er den gjerdetypen som er mest varig og som derfor fortsatt preger kulturlandskapet i de områdene dette ble mest brukt. På toppen av steinmuren ble det lagt einer og kvist for å gjøre gjerdet litt høyere.

En enklere form av denne gjerdetypen er jordvoller (jordutgard). Da ble det spadd opp en jordvoll hvor det også ble lagt einer på toppen. Grøfta lå på utsiden, mot utmarka, og bidro til større høyde på gjerdet.

Skigard er en type gjerder som tradisjonelt ble brukt i setertraktene, men like ofte var det en enklere gjerdetype, bordhafell, med liggende bord som ble brukt.

Enhafell på Langsætra, Vingelen

Jordvoll med bordhafell, Storrvollvollen i Endalen

Bordhafell på Paurengvangen, Magnillsjøen

Skigard (vedhafell) på Storhaugvollen, Svartåsen

Flere ord for gjerde

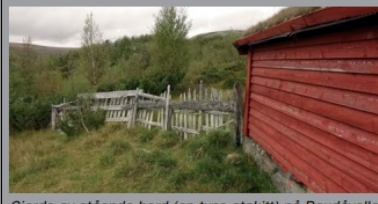
Hafell er det uttrykket som vanligvis ble brukt om gjerde. Alt etter hvilket materiale gjerdet var laget av, ble det kalt stenhafell, enhafell, vedhafell (skigard) og bordhafell (gjerde av liggende bord). I dag er mange grunder og gjerder malt, mens de tidligere som oftest fikk stå ubehandlet.

Malt grind og bordhafell på Nygardsvollen, Ørvildalen

Stenhafell på Bergevollen, Vangrøftdalen

Gjerde av stående bord (en type stakitt) på Raudåvollen ved Øyungen

50

Kilde: https://www.byggogbevar.no/media/12571/byggeskikkveileder_web.pdf

Selv om det er et fysisk og visuelt lite inngrep, bør alltid i et slikt sårbart verdifullt juridisk vernet område, tiltakets utforming opplyses om gjennom situasjonskart, tegninger og/eller material/overflate beskrivelse.

Slike saksopplysninger dermed blir en del av vårt kunnskapsgrunnlag under høringen.

Vi anbefaler at dette blir avklart gjennom et vilkår.

Slik at verneformålet og bruksformålet er så godt avklart som mulig før inngrepet skjer.

Med vennlig hilsen
Hauke Haupts

Trøndelag fylkeskommune
Trööndelagen fylhkentjielte

Hauke Haupts

Seniorrådgiver

Seksjon kulturminner

hauha@trondelagfylke.no

74 17 51 71

74 17 40 00 (sentralbord)

www.trondelagfylke.no

-----Opprinnelig melding-----

Fra: Berger, Marit Sophie <marit.berger@statsforvalteren.no>

Sendt: fredag 20. oktober 2023 14:46

Til: Hauke Haupts <hauha@trondelagfylke.no>

Emne: Foreløpig svar - Røros kommune - Skardsfjella og Hyllingsdalen landskapsvernområde - Søknad om dispensasjon for oppsetting av grind

Denne eposten er sendt fra en person utenfor organisasjonen. Ikke klikk på lenker eller åpne vedlegg før du er sikker på hvem avsender er og at innholdet er trygt.

Hei!

Sender dette på e-post direkte til deg, da det ser ut som forsendelsen henger i systemet vårt.

Med vennlig hilsen

Marit Sophie Berger

nasjonalparkforvalter

Telefon: 73 19 92 20

Mobil: 40 61 70 01

E-post: marit.berger@statsforvalteren.no

Web: [Nasjonalparkstyre | Forside](#)

Fra: Buvarp, Brit-Agnes[brit-agnes.buvarp@statsforvalteren.no]
Sendt: 30.10.2023 13:31:52
Til: Postmottak SFTL[sftlpost@statsforvalteren.no]
Kopi: g.sijte@gmail.com[g.sijte@gmail.com];Berger, Marit
Sophie[marit.berger@statsforvalteren.no];
Tittel: Ingen merknad til grind på Hyllingsdalsveien i Skardsfjella og Hyllingsdalen
landskapsvernområde

Hei!

Viser til høring av dispensasjon for oppsetting av grind på Hyllingsdalveien i Skardsfjella og Hyllingsdalen landskapsvernområde. Deres ref 2023/8988-3. Ettersom veien er lagt rundt så har vi ingen merknader fra reindriftsavdelinga.

Med vennlig hilsen

Brit-Agnes Buvarp

Seniorrådgiver

Statsforvalteren i Trøndelag

Trööndelagen Staatehaaltoje

Telefon: 73 19 93 90

E-post: brit-agnes.buvarp@statsforvalteren.no

Web: www.statsforvalteren.no/tl

Fra: Berger, Marit Sophie <marit.berger@statsforvalteren.no>
Sendt: mandag 23. oktober 2023 08:40
Til: Buvarp, Brit-Agnes <brit-agnes.buvarp@statsforvalteren.no>
Emne: SV: Utsettelse uttalelse om grind på Hyllingsdalsveien i nasjonalparken

Hei!

Ja dere kan få utsettelse på høringen til 30.10.

Med vennlig hilsen

Marit Sophie Berger

nasjonalparkforvalter

**Verneområdestyret
for Skardsfjella og
Hyllingsdalen**

**Gaejsietjahken jñh Hyllegen
eatnemevaarjelimmiedajven stávroe**

Telefon: 73 19 92 20

Mobil: 40 61 70 01

E-post: marit.berger@statsforvalteren.no

Web: [Nasjonalparkstyre | Forside](#)

Fra: Buvarp, Brit-Agnes <brit-agnes.buvarp@statsforvalteren.no>

Sendt: fredag 20. oktober 2023 15:37

Til: Berger, Marit Sophie <marit.berger@statsforvalteren.no>

Kopi: i.e.danielsen@gmail.com

Emne: Utsettelse uttalelse om grind på Hyllingsdalsveien i nasjonalparken

Heisann!

Lurer på om vi kan få litt utsettelse til å komme med uttalelse til saken om grind på Hyllingsdalsveien i nasjonalparken?

Med vennlig hilsen

Brit-Agnes Buvarp

Seniorrådgiver

Statsforvalteren i Trøndelag

Trööndelagen Staatehaaltoje

Telefon: 73 19 93 90

E-post: brit-agnes.buvarp@statsforvalteren.no

Web: www.statsforvalteren.no/tl

Arkivsaksnr: 2019/

Saksbehandler: Marit Sophie B

Dato: 21.11.2023

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Verneområdestyret for Skardsfjella og Hyllingsdalen	29/2023	30.11.2023

Skardsfjella og Hyllingsdalen landskapsvernområde - besøksstrategi - godkjenning etter 2.gangs høring

Vedlegg

- 1 Ny høring - besøksstrategi for Skardsfjella og Hyllingsdalen landskapsvernområde
- 2 Utsatt høringsfrist til 201023 – besøksstrategi – Tydal kommune
- 3 Uttalelse – besøksstrategi – Benedicte Wille
- 4 Uttalelse - - besøksstrategi – John Wille
- 5 Høringsuttalelse besøksstrategi 2023 – Karl Jacob Maus
- 6 Uttalelse – besøksstrategi – Kirsten Wille Maus
- 7 Uttalelse – besøksstrategi – Anne Apold
- 8 Høringsuttalelse Besøksstrategi – Birdlife, Røros lokallag
- 9 Høringsssvar – Besøksstrategi – Statskog SF
- 10 Uttalelse – besøksstrategi – Ingeborg Wille
- 11 Høringsinnspill - Endret Besøksstrategi - Tydal kommune
- 12 Besøksstrategi –Skardsfjella og Hyllingsdalen - 20.11.2023. *Legges ved som separat dokument.*

Forvalters innstilling

Med bakgrunn i vurderingene av høringsuttalelsene høsten 2023 godkjenner Verneområdestyret for Skardsfjella og Hyllingsdalen «Besøksstrategi for Skardsfjella og Hyllingsdalen med Viglåa, Litjrien, Tjerråøyan, Djuptjønna og Finnfloen naturreservater» med de innarbeidete endringer vist i utkast datert 20.11.2023.

Forvalter gis fullmakt til å ferdigstille besøksstrategien og oversende denne til Miljødirektoratet for endelig godkjenning.

Saksopplysninger

Arbeidet med besøksstrategi for Skardsfjella og Hyllingsdalen startet i 2018 og verneområdestyret godkjente prosjektplan for arbeidet 09.03.2018 i sak ST 6/2018. Etter planen skulle arbeidet være ferdig og besøksstrategi godkjent i 2020, men arbeidet har av ulike årsaker tatt lengre tid enn planlagt.

Besøksstrategien ble første gang lagt ut på høring høsten 2022 med høringsfrist 11.11.2022.

Høringsinnspill og faglig vurdering fra Miljødirektoratet ble lagt fram for verneområdestyret 25.11.2022 i sak ST 35/2022. Det ble da fattet følgende vedtak: «Verneområdestyret for Skardsfjella og Hyllingsdalen tar tilbakemeldingene fra Miljødirektoratet til etterretning, og ber forvalter gjennomarbeidet forslaget til besøksstrategi med bakgrunn i de faglige rådene som er gitt.

Innspill som har kommet i forbindelse med høringen vurderes i arbeidet med det nye forslaget.

Nytt forslag til besøksstrategi skal legges fram for Verneområdestyret 1. halvdel av 2023, og det skal da vurderes om forslaget skal ut på ny høring.»

Status for besøksstrategiarbeidet var tema på dialogmøte mellom rådgivende utvalg, administrativt kontaktutvalg og verneområdestyret den 09.03.2023. Det ble da foreslått å arrangere to grendemøter med presentasjon og diskusjon rundt av besøksstrategien for å sikre bedre medvirkning fra lokalmiljøene. Etter møte i mars er besøksstrategien bearbeidet i tråd med Miljødirektoratets bemerkninger, og høringsinnspillene fra høsten 2022 er vurdert og innarbeidet i tråd med notatet som ble presentert for verneområdestyret 25.11.2022. Nytt utkast til besøksstrategi ble oversendt Miljødirektoratet 11.mai 2023 og de ga sin faglige godkjenning 23.05.2023.

Det ble gjennomført grendemøte i Brekken samfunnshus 22.juni med 26 personer tilstede, og på Vækstarstua i Stugudalen den 29.juni med 7 personer tilstede. Tema på møtene var besøksstrategien, og det var lagt opp til diskusjon og mulighet for innspill til strategien. Det ble laget oppsummeringer fra møtene, og innspillene ble vurdert og innarbeidet i strategidokumentet etter dette. Brekken bygdeutvikling ønsket å komme med et skriftlig innspill til besøksstrategien før den ble lagt ut på ny høring. Forvalter har til dags dato ikke mottatt noe skriftlig innspill fra dem.

I verneområdestyrets møte 17.08.2023 ble det fattet vedtak om å legge den nye versjonen av besøksstrategien ut på høring med 6 ukers høringsfrist. Strategidokumentet ble sendt ut på høring 28.08.2023 med høringsfrist 13.10.2023.

Innen fristens utløp var det kommet inn 9 høringsinnspill. Kortversjon av disse med kommentarer fra forvalter er gjengitt i tabellen her:

Høringspart	Innspill	Kommentar
Benedicte Wille Grunneier andel gnr. 190 bnr. 1,2 og 3 i Tydal kommune	<ul style="list-style-type: none"> - Ønsker ikke profilering av området på internett - Reindriftens bruk av ATV og helikopter må begrenses til nødvendig kjøring - Ønsker ikke hytte for allmenheten på sin eiendom, s52	Spørsmålet om det skal etableres ei publikumsrettet nettside tas opp til diskusjon i verneområdestyret. Må få fram at besøksstrategien ikke omhandler motorisert ferdsel f.eks. på s 38 pkt. 3.1. Motorferdsel reguleres av

	<ul style="list-style-type: none"> - Aktuelle aktører som planlegger aktivitet SKAL ha god dialog med grunneier og reindrift før gjennomføring - Oppsummering av tiltak s 55 bør kvalitetssikres. Da listen er lik som ved forrige høring. - Det vises i tillegg til uttalelsen fra forrige høring. 	<p>verneforskriften og retningslinjer gitt i forvaltningsplanen. De øvrige punktene i uttalelsen tas til etterretning og tekst i planen endres.</p>
John Wille Grunneier andel gnr. 190 bnr. 1,2 og 3 i Tydal	<ul style="list-style-type: none"> - Uttalelsen gjentar samme punkt som Benedicte Wille. - En kommentar om at grunneieres stemme ikke har noen verdi og at eiendomsretten vaskes ut. 	<p>Viser til kommentarene over.</p>
Karl Jacob Maus Grunneier andel gnr 190 bnr 1,2 og 3 i Tydal kommune	<ul style="list-style-type: none"> - Motorisert ferdsel må begrenses så langt det lar seg gjøre. Utøvere må holdes ansvarlig for eventuell forringelse av natur. - Går imot oppføring av hytte for allmenheten, og vil at det skal stå i dokumentet, s 52 - Tiltak (s52-53) siste punkt rettes slik «...i området skal i dialog med, og ha innhentet samtykke fra grunneier og reindrift før gjennomføring. - Ønsker ikke profilering på nett, og stiller spørsmål til overbygningen Norges nasjonalparker. - Ber om kvalitetssikring av punktene s 55-56. 	<p>Viser til kommentarene over. Vernemyndigheten regulerer ikke privatrettslige forhold som tillatelse fra grunneier eller tillatelser etter annen lov. Vi kan si at de skal ha dialog med reindrift og grunneier, men innhenting av tillatelse ligger utenfor vårt myndighetsområde.</p>
Kirtsen Wille Maus Grunneier andel gnr. 190 bnr. 1,2 og 3 i Tydal kommune	<ul style="list-style-type: none"> - Går mot hytte for allmenheten på sin eiendom. Det samme gjelder digitale trimposter og stolpejakt - S 53, likt som foregående uttalelse. - Utkikkspunkt. Skrive at det ikke er nasjonalpark eller område med høyt besøkstrykk. - Informasjonspunkt i bygdene. Bruk landskapsvernområde og naturreservater, ikke verneområdene. - S 54 ikke info på nett under overbygningen Norges nasjonalparker. - Kvalitetssjekk av oppsummering av tiltak s 55. 	<p>Viser til kommentarer over. Når det gjelder trimposter og stolpejakt må den enkelte aktør avklare dette med grunneier. De øvrige punktene tas til etterretning og tekst endres.</p>

Anne Apold Grunneier andel gnr.190 bnr. 1,2 og 3 i Tydal kommune	<ul style="list-style-type: none"> - Ønsker ikke at andre skal drive næringsvirksomhet på sin eiendom. - Ulik verneform, men behandles likt - Kvalitetssjekk av s 55 siden dette er likt med forrige høringsutkast. 	Viser til kommentarer over. Verneforvaltningen har ingen planer om næringsvirksomhet på eiendommen. Forholdet til andre aktører er et privatrettslig spørsmål, som ligger utenfor verneforvaltningens myndighet.
Birdlife, Norsk ornitologisk forening, Røros	<ul style="list-style-type: none"> - Gjelder etablering av tursti rundt Haugatjønna. De mener det er uheldig å legge til rette for mer menneskelig trafikk rundt tjønna jf. viktige hekkelokaliteter og vartrekk for en lang rekke fuglearter. Dersom det skal lages tursti må det tas spesielle hensyn. 	Uttalelsen tas til etterretning. Anlegg av tursti rundt tjønna prioriteres ikke i første omgang. Dersom dette skal gjøres må det skje i nært samarbeid med Birdlife, slik at aktuelle hensyn til fuglelivet ivaretas.
Statskog SF	<ul style="list-style-type: none"> - Ingen merknader til ny besøksstrategi. Som grunneier skal Statskog godkjenne alle nye tiltak som skal iverksettes der disse berører deres eiendom 	Tas til etterretning. Tas inn i teksten s 6 og s 52 under «Hytteliste for allmenheten».
Ingeborg Wille Grunneier andel gnr. 190 bnr. 1,2 og 3 i Tydal kommune	<ul style="list-style-type: none"> - S 52, grunneier må i tillegg involveres og godkjenne eventuelle bygninger/tiltak - S 53, siste punkt. Her må det stå at det i tillegg må innhentes dispensasjon fra grunneier. - S 55 – er uforandret fra forrige høring, er det korrekt? 	Se kommentarer til tilsvarende uttalelser over.
Tydal kommune	<ul style="list-style-type: none"> - Ønsker at innfallsport ved Sylsjøen vedlikeholdes og videreføres. 	Informasjonstavle vedlikeholdes inntil videre. Videreføring av informasjonstavle her er avhengig av samarbeid med Svenske myndigheter og ansvarlige for Pilegrimsleden.

Høringsinnspillene er tatt inn i dokumentet slik det er beskrevet i kommentarene i tabellen.

Vurdering

Besøksstrategien danner grunnlag for hvilke tiltak som verneområdestyret skal prioritere å gjennomføre det enkelte år.

Besøksstrategien slik den nå foreligger vil være et godt grunnlag for besøksforvaltningen i Skardsfjella og Hyllingsdalen landskapsvernområde med tilhørende naturreservater. Området har viktige naturverdier og har liten tilrettelegging for friluftslivet i dag. Det er lagt vekt på å beholde området mest mulig urørt både av hensyn til naturverdiene, den samiske reindrifta og muligheten for opplevelse av mest mulig urørt natur. De foreslåtte tiltakene er derfor lagt mest mulig nede i bygdene rundt verneområdene. Det foreslås informasjonstiltak med sikte på å øke kunnskapen til de besøkende og ikke nødvendigvis trekke mer folk til områdene. Dette er en vanskelig

balansegang, og det er kommet høringsuttalelser som ikke ønsker at det lages ei publikumsvennlig nettside om Skardsfjella og Hyllingsdalen landskapsvernområde. Publikumsvennlig nettside er ikke tatt ut av tiltaksplanen i besøksstrategien, men teksten er endret slik at det er mest fokus på informasjon om verneverdiene og mindre om turmulighetene i områdene.

Det gjenstår fortsatt detaljplanlegging for de ulike innfallsportene og infopunktene. Dette gjelder spesielt samarbeid om merking av stier ut fra Stugudal sentrum. Her er det behov for et samarbeidsmøte med de berørte aktører før en kan bestemme hvordan dette skal gjøres. Dette gjelder også om en skal ha en natursti i tilknytting til informasjonspunktet i sentrum og hvor denne skal være.

Det vises ellers til kommentarene til de ulike høringsinnspillene, og hvordan disse foreslås tatt inn i strategidokumentet som nå legges fram til godkjenning i Verneområdestyret for Skardsfjella og Hyllingsdalen. Etter behandlingen av verneområdestyret kan besøksstrategien ferdigstilles og sendes over til Miljødirektoratet for endelig godkjenning. Eventuelle

**Verneområdestyret
for Skardsfjella og
Hyllingsdalen**

Postadresse
Statsforvalteren i Trøndelag
Postboks 2600
7734 Steinkjer

Besøksadresse
705 Senteret
Kløftvegen 1
Ås i Tydal

Kontakt
Sentralbord: +47 74 16 80 00
Direkte:
Epost:
fntlmsb@statsforvalteren.no
http://nasjonalparkstyre.no

«MOTTAKERNAVN»
«ADRESSE»
«POSTNR» «POSTSTED»

Saksbehandler Marit Sophie Berger

Vår ref. 2019/2544-24 432.2

Deres ref. «REF»

Dato 28.08.2023

Ny høring - Besøksstrategi for Skardsfjella og Hyllingsdalen landskapsvernområde

Med bakgrunn i en del endringer i besøksstrategien for Skardsfjella og Hyllingsdalen med tilhørende naturreservater har Verneområdestyret for Skardsfjella og Hyllingsdalen vedtatt å legge ut forslag til besøksstrategi verneområdene ut på ny høring. Høringsinnspill fra forrige høring er tatt inn i tråd med behandling av innspillene i verneområdestyret. Det er videre gjort noen strukturelle endringer av dokumentet, tatt inn mer omtale av naturreservatene og det er gjort noen endringer i detaljer på informasjonspunkt og innfallsporter.

Frist for denne høringen er satt til 13.10.2023.

Eventuelle høringsuttalelser sendes Verneområdestyret for Skardsfjella og Hyllingsdalen Postboks 2600, 7734 Steinkjer eller på e-post til marit.berger@statsforvalteren.no.

Gjennom høringen ønsker verneområdestyret innspill fra offentlig forvaltning, lag- og interesseorganisasjonen, grunneiere, næringsaktører og andre.

Besøkstrategien er tilgjengelig på verneområdestyrets [nettside](#).

Her er direkte link til [besøkstrategien](#).

De som ønsker det kan få tilsendt utskrift av dokumentet. Ta i tilfelle kontakt med undertegnende, tlf 73 19 92 20, e-post marit.berger@statsforvalteren.no.

Høringen er åpen og alle som ønsker det kan komme med innspill. Dersom du har mottatt brevet som representant for en organisasjon ber vi om at du informerer videre i egen organisasjon.

Oppsummering av høringsinnspill og forslag til endringer i besøkstrategien som følge av høringen skal etter planen behandles av verneområdestyret 30. november i 2023.

Med hilsen

Marit Sophie Berger
Nasjonalparkforvalter

Dette dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ingen underskrift

**Verneområdestyret
for Skardsfjella og
Hyllingsdalen**

Likelydende brev er sendt til:

Kai-Arne Stenvold	Aursundveien 2968	7370	Brekkebygd
Karina Stenvold	Aursundveien 3014	7370	BREKKEBYGD
Helge Thorsvoll	Torsvollveien 292	7370	BREKKEBYGD
Rolf Harry Røkke	Aursundveien 3060	7370	Brekkebygd
Liv Lien Røkke	Aursundveien 3060	7370	Brekkebygd
Ottar Brynhildsvoll	Aursundveien 2219	7370	Brekkebygd
Hans Arve Sjøvold	Ol-Klemmetsaveien 57	7374	Rørøs
Lars Arne Nilsgård	Aursundveien 271	7372	Glåmos
Jon Reidar Gjeltén	Aursundveien 3078	7370	Brekkebygd
Per Olav Bakken	Sakstrøveien 12	7370	BREKKEBYGD
Kristoffer Nepås Tamnes	Sakstrøveien 75	7370	Brekkebygd
Anders Bekkos	General Bangs Veg 25A	7023	TRONDHEIM
Kristine Bjerke Moen	Grendaveien 69	7370	BREKKEBYGD
Jørgen Ryttervoll	Hjulmakerveien 35	7374	Rørøs
Oda Mari Skott Svendsen	Mellomriksveien 107	7370	Brekkebygd
Olav Kokkvoll	Grendaveien 56	7370	BREKKEBYGD
Magnus Dahl Haugen	Notåsveien 255	7370	BREKKEBYGD
Ketil Haugen Skjei	Aursundveien 2806	7370	Brekkebygd
Catharina Horn	Baunevænget 49, 3480 Fredensborg, Danmark, Utvandret		
Espen Horn	Abbedikollen 3 N	0280	OSLO
Francis Horn	Rørerveien 66	1459	NESODDEN
Frederik Horn	Kalkbrennerveien 39	1362	HOSLE
Henning Henningsgård	Mellomriksveien 52	7370	Brekkebygd
Helene Feragen Syrstad	Njords Veg 26 C	7035	Trondheim
Henning Tamnes	Mellomriksveien 78	7370	BREKKEBYGD
Norbjørn Bransfjell	Mellomriksveien 33	7370	Brekkebygd
Odd Ivar Volden	Skogvegen 7	7620	Skogn
Jørn Erik Waldahl Borgos	Borgosveien 72	7370	Brekkebygd
Kirsten Møller	Steinborgveien 32	0678	OSLO
Mats Ove Skott	Brekkeveien 3162	7370	Brekkebygd
Gunnar Borgos	Tamnesveien 2016	7370	BREKKEBYGD
Per Inge Skott	Mellomriksveien 897	7370	BREKKEBYGD
Per Øyvind Brynhildsvoll	Skjettenveien 15 C	1466	Strømmen
Geir Magne Ryttervoll	Aursundveien 2248	7370	Brekkebygd
Steffen Myrmo Liff	Aursundveien 2319	7370	Brekkebygd
Lars Sødal	Brekkeveien 3	7370	BREKKEBYGD
Solfrid Helene Ridal	Rørøsveien 4041	2550	Os I Østerdalen
Tone C Ring Gulowsen	Dagaliveien 54	0783	Oslo
Claus W Ring Martinsen	Suhms Gate 3 A	0362	Oslo
Per Hjort	Aursundveien 2596	7370	BREKKEBYGD
Heidi M Näsfall Horven	Aursundveien 2727	7370	Brekkebygd
Marius Bergan	Løvenskiolds Vei 14 C	1358	JAR
STATSKOG SF	Postboks 63 Sentrum	7801	NAMSOS
Helge Ingebrigtsvold	Postboks 189, Gluggfjellvegen 28	7900	RØRVIK
Anders Sjøvold	Tamnesveien 1852	7370	BREKKEBYGD

**Verneområdestyret
for Skardsfjella og
Hyllingsdalen**

Oddbjørn Viken	Grimsrudveien 21 A	3442	HYGGEN
Anders Kokkvoll Sandnes	Aursundveien 2153	7370	Brekkebygd
Jan Tamnes	Øyaveien 83	7374	RØROS
Lidulf Jostein Stugudal	Stugudalsvegen 1980	7590	Tydal
Anders Nordfjell Håven	Forbordvegen 229	7560	Vikhammer
Kjell Kåsen	Stugudalsvegen 2160	7590	TYDAL
STATKRAFT ENERGI AS AVD REGION MIDT-NORGE	Postboks 200 Lilleaker	0216	OSLO
Anne Wille Apold	Eiksveien 117	1361	Østerås
Kirsten Marie Wille Maus	Ole Fladagers Gate 12 A	0353	Oslo
Kjetil Poulsson	Øverbergveien 1 A	1397	NESØYA
Marianne Waage	Sogneprest Munthe- Kaas Vei 21	1346	GJETTUM
Benedicte Wille	Helsetveien 37	1353	BÆRUMS VERK
Hans Wille	Barlindbekken 7	1388	BORGEN
Ingeborg Wille	Eiksveien 96 B	1361	ØSTERÅS
John Otto Wille	Vestaveien 57 B	1476	RASTA
Jørgen Wille	Skogveien 90 A	1369	STABEKK
Heidi Synnøve Lien	Stugudalsvegen 2106	7590	TYDAL
An-Magritt Morset Hegstad	Stugudalsvegen 2310	7590	Tydal
TRONDHJEMS TURISTFORENING	Sandgata 30B	7012	TRONDHEIM
Ola Erlien	Stigersveien 10	7374	RØROS
Tore Strand	Svenskveien 3	7374	RØROS
Asbjørg Floor	Ovenstadlia 64	3420	LIERSKOGEN
Mia Nio Floor	Caroline Øverlands Vei 33	1356	BEKKESTUA
Ole Asmer Kværneng	Dalstuvegen 8 C	2340	Løten
Eivind Johansen Ingebrigtsvold	Dalsveien 24	7374	RØROS
Rune Ingebrigtsvold	Konstnektveien 14	7374	RØROS
Arne Inge Kokkvoll	Aursundveien 1634	7372	Glåmos
Eva Nilsen	Vådannevegen 4 B	7024	TRONDHEIM
Andreas Ødegaard Vintervold	Ulvstugguveien 10	7374	RØROS
Rune Brynhildsvoll	Strømmehagaen 9	7374	RØROS
Grete Sandnes	Bersvensarabben 13	7374	RØROS
Hilde Knutsen	Anders Bergans Vei 3	7374	RØROS
Torggrim Løkken	Gamle Kongevei 283	7374	RØROS
Marianne Sandnes Nyborg	Gamle Kongevei 283	7374	RØROS
Henrich Olaus Lysholm	Bergsbakken 18 B	7052	Trondheim
Bjørn Ridal	Korsbergsvegen 9	2420	TRYSIL
Jan Kurås	Mellomriksveien 75	7370	BREKKEBYGD
Ragnhild Kurås	K.O. Thornæs' Veg 20	7033	TRONDHEIM
Rune Aspaas	Paaskes Gate 2 A	3189	HORTEN
Terje Danielsen	Svenskveien 13	7374	RØROS
Magne Strickert	Brekkeveien 3223	7370	BREKKEBYGD
Per Snustad	Drivvollvegen 4	7596	FLAKNAN
Magne Brynhildsvoll	Brekkeveien 7	7370	BREKKEBYGD
Birger Døhl	Spell-Olaveien 9	7374	RØROS

**Verneområdestyret
for Skardsfjella og
Hyllingsdalen**

Håvard Kuraas	Kølbrennarveien 22	7374	RØROS
Eline Kurås	Stormoveien 100	7374	RØROS
Oddmund Kurås	Stugudalsvegen 2121	7590	TYDAL
Bernt-Erik Sæther	Nordbakken 8	7097	SAUPSTAD
Torill Ravatn Sæther	Nordbakken 8	7097	Saupstad
Mats Ove Skott	Brekkeveien 3162	7370	Brekkebygd
Elisabeth L Bakke Skott	Brekkeveien 3162	7370	Brekkebygd
Leif Ove Tamnes	Grendaveien 49	7370	Brekkebygd
Gottfrid Lindvall	Skogsfrustigen 30, 781 61 Borlange, Sverige		
Helge Fredriksen	Hamang Terrasse 37	1336	SANDVIKA
Rune Pollestad	Skillingsvegen 13 C	7549	TANEM
Terje Pollestad	Orrevegen 3 E	2323	INGEBERG
Marit Hegseth Rønning	Konstknektveien 27	7374	Røros
Geir Stenvold	Konstknektveien 27	7374	RØROS
Rebekka Løkken	Bersvensåsen 24	7374	RØROS
Helmer Sjøvold	Bersvensåsen 24	7374	RØROS
Anne Kari Kringberg Olsson	Katrinelundsv. 9, 83015 Duved, Sverige		
Gunn Irene Høli	Mellomriksveien 134	7370	BREKKEBYGD
Jan Ola Skott	Borgosveien 38	7370	BREKKEBYGD
Ronny Kristiansen	Mellomriksveien 134	7370	BREKKEBYGD
TRØNDELAGE FYLKESKOMMUNE	Fylkets hus Postboks 2560	7735	STEINKJER
STATSFORVALTEREN I TRØNDELAGE	Postboks 2600	7734	STEINKJER
TYDAL NÆRINGSFORENING	c/o Tore Lunden Rønningsgjardet 41	7590	TYDAL
NÆRINGSFORENINGEN I VÆRNESREGIONEN	Postboks 312	7501	STJØRDAL
Tydal kommune	Tydalsvegen 125	7590	TYDAL
Røros kommune	Bergmannsgt. 23	7374	RØROS
AURSUND FJELLSTYRE	c/o Francis Konow Aursundveien 1936	7372	GLÅMOS
VAULDALEN FJELLHOTELL	Mellomriksveien 912	7370	BREKKEBYGD
STUGUDAL CAMPING	Stugudal	7590	TYDAL
SYLENE EIENDOM AS	Stugudalsvegen 2375	7590	TYDAL
STUGUDAL HÅNDVERK OG FRITID DA	Stugudalsvegen 2062	7590	TYDAL
705 SENTERET AS	Kløftvegen 1	7590	TYDAL
FJELLDRIV AS	705 Senteret Kløftvegen 1	7590	TYDAL
COOP MIDT NORGE SA AVD 0008	Samhold Brekken gnr 96 bnr 14	7370	BREKKEBYGD
COOP MARKED BREKKEN	Kjøpmannsgata 12	7500	STJØRDAL
FORUM FOR NATUR OG FRILUFTSLIV I TRØNDELAGE			
STUGUDAL FJELL	c/o Rune Ottem Gammelvegen 64	2410	HERNES

**Verneområdestyret
for Skardsfjella og
Hyllingsdalen**

ESSAND	Postboks 236	7361	RØROS
REINBEITEDISTRIKT/SAANTI SIJTE			
TRØNDELAG FYLKESKOMMUNE	c/o Statens Vegvesen	6404	MOLDE
FYLKESVEGNETT	Region Midt Postboks 2525		
STUGUDAL GRUNNEIERLAG		7590	TYDAL
SØR-TRØNDELAG BONDE- OG	c/o Wenche B. Husby	7091	TILLER
SMÅBRUKERLAG	Torvmyra 9		
SYKLISTENES LANDSFORENING I	c/o Nils Andreas	7052	TRONDHEIM
TRONDHEIM	Thommesen Håkon Håkonsons gate 13A		
SYKLISTENES LANDSFORENING I	c/o Nils Andreas	7052	TRONDHEIM
TRONDHEIM	Thommesen Håkon Håkonsons gate 13A		
TYDAL GRUNNEIERLAG SA	Kløftvegen 1	7590	TYDAL
TYDAL JEGER OG FISK		7590	TYDAL
RØROS SAU- OG GEITAVLSLAG	c/o Rune Kurås	7372	GLÅMOS
	Aursundveien 1454		
NTNU VITENSKAPSMUSEET	Erling Skakkes gate 47	7491	TRONDHEIM
NORSK ORNITOLOGISK	c/o Martin Rødsand	7374	RØROS
FORENING, AVDELING RØROS	Johan Falkbergets vei		
LOKALLAG	102		
BIRDLIFE AVDELING TRØNDELAG	Postboks 139	7401	TRONDHEIM
NORSK ORGANISASJON FOR	c/o Geir Hanssen Nedre	7014	TRONDHEIM
TERRENGSYKLING TRONDHEIM	Møllenberg gate 36A		
NATURVERNFORBUNDET I	Sandgata 30	7012	TRONDHEIM
TRØNDELAG			
ALLSKOG MIDT	Ingvald Ystgaards veg 13A	7047	TRONDHEIM
BREKKEN OG OMEGN	Sakstrøveien 75	7370	BREKKEBYGD
GRENDEUTVIKLING AS			
Trøndelag Bondelag	Kongensgate 30	7012	TRONDHEIM
DYRHAUG RIDESENTER AS	Gammelvegen 30	7590	TYDAL
SYLAN ADVENTURE AS	c/o Arne Otto Vedvik	7055	RANHEIM
	Væretrøa 96		
FJELLGUIDEN TYDAL AS	Østbyvegen 105	7590	TYDAL
KIRKVOLLEN PILEGRIMSGÅRD AS	Kirkvollsvegen 37	7590	TYDAL
ALLE PÅ TUR - BRANDTZÆG	Stugudalsvegen 2062	7590	TYDAL
Inge Even Danielsen	Feragsveien 29	7375	Røros
BREKKEN UTMARKSLAG		7370	BREKKEBYGD

Fra: Berger, Marit Sophie[]
Sendt: 08.09.2023 08:59:00
Til: Aftret Pål Kjøsnes[Pal.Kjosnes.Aftret@tydal.kommune.no]
Tittel: SV: Anmodning om utsettelse av høringsfrist for besøksstrategi for skardsfjella og hyllingsdalen landskapsverneområde - Tydal kommune

---

Hei! Det er i orden. Dere får utsettelse av høringsfrist for besøksstrategien for Skardsfjella og Hyllingsdalen til 20 . oktober.

Med vennlig hilsen
Marit Sophie Berger
nasjonalparkforvalter

**Verneområdestyret
for Skardsfjella og
Hyllingsdalen**

**Gæjsietjahken jïh Hyllegen
eatnemevaarjelimmiedajven stávroe**

Telefon: 73 19 92 20
Mobil: 40 61 70 01
E-post: marit.berger@statsforvalteren.no
Web: <https://www.nasjonalparkstyre.no/Verneomradestyret-for-Skardsfjella-Hyllingsdalen-landskapsvernomrade>

Fra: Aftret Pål Kjøsnes <Pal.Kjosnes.Aftret@tydal.kommune.no>
Sendt: fredag 8. september 2023 07:59
Til: Berger, Marit Sophie <marit.berger@statsforvalteren.no>
Emne: SV: Anmodning om utsettelse av høringsfrist for besøksstrategi for skardsfjella og hyllingsdalen landskapsverneområde - Tydal kommune

Hei igjen!

16.oktober som er neste mulighet for behandling.

Er det eventuelt mulig å få ut uke 42?

Med hilsen

Pål Kjøsnes Aftret
Rådgiver
Tydal kommune, teknikk og landbruk
Tydalsvegen 125, 7590 Tydal
Tlf: 73 81 59 00   Mob. 982 21 392
pal.kjosnes.aftret@tydal.kommune.no

www.tydal.kommune.no www.sylan.no

Vi gjør oppmerksom på at arkivverdig e-post blir registrert i vårt sak- og arkivsystem

---

Fra: Berger, Marit Sophie <marit.berger@statsforvalteren.no>

Sendt: tirsdag 5. september 2023 08:26

Til: Aftret Pål Kjøsnes <Pal.Kjosnes.Aftret@tydal.kommune.no>

Emne: SV: Anmodning om utsettelse av høringsfrist for besøksstrategi for skardsfjella og hyllingsdalen landskapsverneområde - Tydal kommune

Hei!

Det var en noe lang utsettelse. Meråker kommune har fått utsettelse til 8.oktober med bakgrunn i politisk behandling. Når er det aktuelt å behandle politisk i Tydal?

Med vennlig hilsen

Marit Sophie Berger

nasjonalparkforvalter

**Verneområdestyret
for Skardsfjella og
Hyllingsdalen**

**Gaejsietjahren jñh Hyllegen
eatnemevaarjelimmiedajven stávroe**

Telefon: 73 19 92 20

Mobil: 40 61 70 01

E-post: marit.berger@statsforvalteren.no

Web: <https://www.nasjonalparkstyre.no/Verneomradestyret-for-Skardsfjella-Hyllingsdalen-landskapsvernomrade>

Fra: Aftret Pål Kjøsnes <Pal.Kjosnes.Aftret@tydal.kommune.no>

Sendt: mandag 4. september 2023 15:20

Til: Berger, Marit Sophie <marit.berger@statsforvalteren.no>

Kopi: Græsli Per Ingebrikt <Per.Ingebrikt.Grasli@tydal.kommune.no>

Emne: Anmodning om utsettelse av høringsfrist for besøksstrategi for skardsfjella og hyllingsdalen landskapsverneområde - Tydal kommune

Hei!

Viser til høring om besøksstrategi for Skardsfjella og Hyllingsdalen landskapsverneområde.

Vi har vakanse på sektor for teknikk og landbruk i Tydal kommune. Dette kombinert med møteplan for ulike politiske utvalg medfører at vi har problemer med å komme med høringsuttalelse innen opprinnelig frist.

Ber derfor om utsatt høringsfrist, med ny frist 30.oktober.

Med hilsen

Pål Kjøsnes Aftret

Rådgiver

Tydal kommune, teknikk og landbruk

Tydalsvegen 125, 7590 Tydal

Tlf: 73 81 59 00   Mob. 982 21 392

pal.kjosnes.aftret@tydal.kommune.no

www.tydal.kommune.no   www.sylan.no

Vi gjør oppmerksom på at arkiverdig e-post blir registrert i vårt sak- og arkivsystem

Fra: benedicte.wille@icloud.com[benedicte.wille@icloud.com]
Sendt: 12.10.2023 14:38:19
Til: Berger, Marit Sophie[marit.berger@statsforvalteren.no]
Kopi: 'Benedicte Wille'[benedicte.wille@icloud.com];'John Wille'[docjowi@icloud.com];'MW'[simawaage@gmail.com];Andreas Wille Søvik[andreas.wille.sovik@gmail.com];
Tittel: Høring - Besøksstrategi for Skardsfjella og Hyllingsdalen landskapsvernområde

---

Høringsuttalelse angående besøksstrategi for Skardsfjella og Hyllingsdalen landskapsvernområde

-Vi ønsker ikke profilering av vårt området via en lenke på internett. Det beste vern er å la området ligge i fred.

-Motorisert ferdsel (s 29): Reindriftens bruk av ATV'er i området etterlater skjemmende hjulspor på kryss og tvers i terrenget. De som driver med reindrift, må begrense seg til nødvendig kjøring. Det kan ikke påberopes bruk av ATV'er som ledd i å leve ut sin historiske kulturarv. Ei heller bruk av helikopter.

-Vi er ikke interessert i at det kan settes opp en hytte for allmenheten på vår eiendom (s 52).

-Under kapittelet: Tiltak, siste punkt (s 53) – Aktuelle aktører som planlegger aktivitet i området **SKAL** (ikke bare «oppfordres til») ha god dialog med grunneier og reindrift før gjennomføring.

- Generelt: Det ser ikke ut til at grunneiers stemme har noen verdi, alt kan overstyres. Eiendomsretten vaskes ut.

-Oppsummering av tiltak (s55): Vi registrerer at oppsummering av tiltak i siste utkast er identisk med oppsummeringen i første utkast. Det er jo underlig, for det er jo kommet inn momenter fra forrige høring i 2022, og da burde oppsummeringen til slutt hensynta disse. Det bør kvalitetssikres at gjeldende oppsummering reflekterer de innspill og endringer som er fremkommet i de to høringsrundene.

For ordens skyld følger nedenfor forrige høringsuttalelse fra 2022 da den fortsatt gjelder.

Mvh
Benedicte Wille
Tlf.: 95 11 83 38
Mailadr.: benedicte.wille@icloud.com

Fra: benedicte.wille@icloud.com <benedicte.wille@icloud.com>
Sendt: onsdag 9. november 2022 14:38
Til: 'fntlmsb@statsforvalteren.no' <fntlmsb@statsforvalteren.no>
Kopi: 'Benedicte Wille' <benedicte.wille@icloud.com>; 'John Wille' <docjowi@icloud.com>; 'MW' <simawaage@gmail.com>; Andreas Wille Søvik (andreas.wille.sovik@gmail.com) <andreas.wille.sovik@gmail.com>
Emne: Høring - Besøksstrategi for Skardsfjella og Hyllingsdalen landskapsvernområde

Jeg sender inn nedenstående kommentarer som en av flere eiere av Gnr 190, Bnr 1,2 og 3 i Tydal kommune.

Denne eiendommen har vært i familien Wille's eie siden tidlig 1920-tall og man kan vel hevde at det beste vernet av området har vært i perioden før området ble satt på kartet som en «grønn vernet lunge». Slikt virker som en magnet på publikum.

1. Helt overordnet er vi opptatt av at viltmangfoldet blir vernet og at naturen er så «original» som mulig; dvs minst mulig tilretteleggelse for trafikk fra publikum hvilket forstyrrer dyrelivet.
2. Vi ønsker ikke anleggelse av merkede stier på vår eiendom; hverken på den vernede eller ikke-vernede del av eiendommen. (Ref høringsnotates side 41).
3. Vi erkjenner at det drives reindrift på eiendommen, men synes at reindriftnæringens bruk av ATV'er i terrenget må begrenses. Det er skjemmende hjulspor overalt i terrenget. Slitasje. Snøscooter-kjøring må begrenses til et nødvendig minimum.
4. Vi observerer at høringsnotatet også er sendt til interessenter som driver næringsvirksomhet. Som grunneier aksepterer vi ikke at det drives næringsvirksomhet basert på bruk av vår eiendom uten at det er innhentet samtykke på forhånd.
5. Vi ønsker ikke at det etableres «digitale poster» (f.eks Stolpejakt) eller tilsvarende på eiendommen. Slikt stimulerer bare til økt ferdsel.
6. Det skal ikke utstedes fiskekort for eiendommen. Dette gjøres i dag og omfatter bl.a. Vigelsjøen, Knøvljtjern, Grønsjøen og Hyddsjøen uten at grunneier er forespurt. Det er uhørt at det utstedes fiskekort på annen manns grunn uten at dette på forhånd er avklart med grunneier.
7. Generelt er det ønskelig at grunneier involveres/inkluderes mer hva gjelder kommunikasjon og samarbeid. Eierskapet til hele Gnr 190 Bnr 1,2 og 3 står ved lag, også etter at vernevedtaket i sin tid ble fattet. (I den sammenheng kan nederste setning på side 1 i Besøksstrategien heller lyde: «Velkommen til Skardsfjella og Hyllingsdalen – Med respekt for naturen, kulturlandskapet, den samiske reindrift **og grunneiere**».)

Mvh

Benedicte Wille

Tlf.: 95 11 83 38

Mailadr.: benedicte.wille@icloud.com

Fra: John Wille[docjowi@icloud.com]

Sendt: 12.10.2023 15:38:36

Til: Berger, Marit Sophie[marit.berger@statsforvalteren.no]

Tittel: Ang ny høring om besøksstrategi for verneområde Skarsfjella og Hyllingsdalen

---

Høringsuttalelse angående besøksstrategi for Skarsfjella og Hyllingsdalen landskapsvernområde

-Jeg ønsker ikke profilering av vårt område, sameiet 190/1,2,3. flere tusen dekar! via en lenke på internett!

Det beste vern er å la området ligge i fred.

-Motorisert ferdsel (s 29): Reindriftens bruk av motorsykler og ATV'er i området etterlater meget skjemmende hjulspor på kryss og tvers i terrenget. De som driver med reindrift, må begrense seg til nødvendig kjøring. Det kan ikke påberopes bruk av motorsykler og ATV'er i full utstrekning som ledd i å leve ut sin kulturarv. Ei heller bruk av helikopter, observert v Vigelsjø gjeterhytte.

-Vi er ikke interessert i at det settes opp en hytte for allmenheten på vår eiendom (s 52).

-Under kapittelet: Tiltak, siste punkt (s 53) – Aktuelle aktører som planlegger aktivitet i området **SKAL** (ikke bare «oppfordres til») ha god dialog med grunneier og reindrift før gjennomføring.

- Generelt: Det ser ikke ut til at grunneiers stemme har noen verdi, alt kan overstyres. Eiendomsrett vaskes ut.

-Oppsummering av tiltak (s55): Vi registrerer at oppsummering av tiltak i siste utkast er identisk med oppsummeringen i første utkast.

Dette er underlig, for det er kommet nye momenter fra forrige høring i 2022, og da burde oppsummeringen omhandle disse.

Det bør kvalitetssikres at gjeldende oppsummering reflekterer de innspill og endringer som er fremkommet i de to høringsrundene.

Sendt fra min iPhone

John Wille

Karl Jacob Maus
Finnerudveien 11

3041 Drammen

E-post: kjm2342@gmail.com

Mobil: 46 64 20 23

Grunneier: Gnr/Bnr. 190/1, 2, og 3 (Tydal kommune) (Ideell del: 1/16, se grunnbok)

12. okt. 2023

Verneområdestyret for Skardsfjella og Hyllingsdalen

Postboks 2600

7734 Steinkjer

E-post: marit.berger@statsforvalteren.no

Høringsuttalelse i forbindelse med Ny høring – Besøksstrategi for Skardsfjella og Hyllingsdalen landskapsvernområde (ref. 2019/2544-24-432.2 dato 28.08.2023)

Jeg har følgende bemerkninger:

- Motorisert ferdsel må begrenses så langt det lar seg gjøre også av de parter som har dispensasjon for bruk av motoriserte fartøy i landskapsvernområdet. Det holder ikke bare å informere besøkende om rettmessig bruk, de utøvende parter må også holdes ansvarlige for eventuell forringelse av naturmangfoldet uavhengig av rettmessighet.
- Jeg er ikke interessert i noen oppføring av hytte for allmennheten, og jeg vil også gå imot en søknad, med samme begrunnelse som reinbeitedistriktet (s.52) og vil ha det protokollført på lik linje som næringsdrivendes holdning. Jeg ser ikke at grunneiers mening kan vektlegges svakere enn meningen til næringsdrivende på annen matts eiendom.
- Tiltak (s52-53), siste punkt bes rettet til:
*Aktuelle aktører som planlegger aktivitet i området **skal i dialog med, og ha innhentet samtykke fra, grunneier og reindrift før gjennomføring.***
- Informasjon på nett (s54): Jeg ønsker ikke noen profilering av området jeg er deleier i (72 km²!) på noe publikumsvennlig nettsted, da dette etter mitt syn strider mot mye av vernestrategien og hva jeg legger i godt landskapsvern. Jeg ønsker velkommen de som måtte ville oppleve vill natur, men den blir ikke videre vill av å profileres på nett for dermed å øke besøkstallet.
- Informasjon på nett forts.: Jeg stiller også spørsmål ved hvorfor det er foreslått å legge det under nasjonalpark-overbygningen, dette er ikke noen nasjonalpark, men et landskapsvernområde, og vernet ivaretas best ved å la området ligge urørt.
- Ad. oppsummering av tiltak (s55-56): Dette fremstår som kopiert tekst fra forrige utkast/forslag til besøksstrategi og virker veldig uferdig.
Jeg ber om at alle punktene kvalitetssikres og at oppsummeringen skrives om så den er i tråd med det nye utkastets innhold.

Mvh

Karl Jacob Maus

Fra: kirsten_wille.maus@wemail.no[kirsten_wille.maus@wemail.no]

Sendt: 12.10.2023 23:26:04

Til: Berger, Marit Sophie[marit.berger@statsforvalteren.no]

Tittel: Besøksstrategi for Skardsfjella Og Hyllingsdalen landskapsvernområde. Høring høsten 2023

Til Verneområdsstyret for Skardsfjellet og Hyllingsdalen

Vedrørende Besøksstrategi . Skardsfjella og Hyllingsdalen landskapsvernområde med naturreservater.

Jeg viser til det nye Høringsutkastet høst 2023 som jeg oppfattet som vesentlig bedre enn det forrige. Likevel vil jeg gi uttrykk for at en besøksstrategi inviterer til besøk. Dette henger dårlig sammen med vern. Området er ikke en Nasjonalpark. Når det er sagt ber jeg om at følgende merknader blir innarbeidet:

På side 52 under **Hytte for allmenheten** slutter jeg meg til uttalelsen fra Riast/Hylling reinbeitedistrikt. Her bør det tilføyes: *Også grunneierne av de større uberørte områdene (72 km²) går imot en søknad om en hytte for allmenheten. Digitale trimposter og stolpejakt er heller ikke ønskelig på vår eiendom.*

Under *Tiltak* siste kulepunkt på side 53 er "oppfordres til god dialog" alt for svakt. Her må det stå: "Aktuelle aktører ....**skal ha god dialog med og innhente samtykke fra grunneier** ...." Videre under **Utkikkspunkt** bør det tilføyes at Skardsfjella og Hyllingsdalen "ikke er en nasjonalpark" og heller ikke et område med høyt besøksunderlag. Under **Informasjonspunktene nede i bygdene** må man være mer presis å skrive "landskapsvernområdet og naturreservatene" ikke bare "verneområde(ne)".

Sistnevnte gjelder også på side 54 under **Informasjon på nett**. En profilering av området er ikke ønskelig, og en lenke under "overbygningen Norges nasjonalparker" bør derfor utelates.

På side 55 bør det under **Informasjon i brosjyrer og faktaark** mer presist stå "landskapsvernområdet og naturreservatene", ikke bare "verneområdene". Det gjelder også under neste punkt **Filmer om tema fra landskapsvernområdet og naturreservatene** og under **Oppsummering av tiltak**, kulepunkt 4.

Tilslutt må jeg be om at dere gjennomgår **Oppsummeringen av tiltak** (side 55/56) og ser til at de er i overensstemmelse med resten av rapporten.

Mvh

Kirsten Wille Maus

Grunneier i Sameiet Langen/Møsjødalen/Vigelsjøen/Store Hyddsjø (Grnr 190, Brnr 1, 2 og 3)

Oslo 12. oktober 202

Fra: Anne Apold[anne.w.apold@gmail.com]
Sendt: 13.10.2023 22:26:16
Til: Berger, Marit Sophie[marit.berger@statsforvalteren.no]
Tittel: Besøksstrategi - Langen - gnr. 190, bnr. 1, 2 og 3 i Tydal

Jeg gjentar min misnøye vedr. Besøksstrategien og ønsker fremdeles ikke at andre skal kunne drive næringsvirksomhet på vår eiendom.

Jeg ser ikke at grunneiere blir hørt, og dere behandler ulike verneområder likt, selv om de har høyst ulike vern.

Det virker også som at oppsummeringen av tiltak på side 55 er helt uforandret fra den første versjonen. Dvs at ingenting er endret.

Med hilsen

Anne Wille Apold

Sendt fra min iPad

Verneområdestyret for Skardsfjella og Hyllingsdalen Postboks 2600, 7734
Steinkjer

HØRINGSUTTALELSE - Besøksstrategi for Skardsfjella og Hyllingsdalen
landskapsvernområde

Norsk Ornitologisk Forening Røros lokallag har følgende uttalelse til besøksstrategi for
Skardsfjella og Hyllingsdalen:

Under 3.2.1. Strategi 1: Kanalisering av ferdsel for å ivareta verneverdiene beskrives etablering
av en natursti rundt Haugatjønnna i Brekken. Haugatjønnna har et helt
spesielt rikt fugleliv, 109 fuglearter er registrert her i følge artsobservasjoner.no. Av disse er 22
rødlistede, 34 om en tar med kategorien NT. Haugatjønnna er spesielt viktig under vår-trekket
men er også en viktig hekkebiotop for flere arter, spesielt her kan nevnes at det hekker flere par
horndykker her årlig.

Vi mener det er uheldig å legge til rette for mer menneskelig trafikk rundt Haugatjønnna ved å
etablere en natursti her. Om det likevel skal gjøres blir det avgjørende viktig å ta hensyn til det
rike fuglelivet;

-Det bør taes hensyn til fuglelivet ved plassering av natursti-poster, benker eller andre
innretninger som får folk til å stoppe langs stien.

-Det bør etableres en kantvegetasjon mellom sti og vann ved mye brukte hekkelokaliteter, dette
gjelder spesielt på vestsiden av tjønna.

Med vennlig hilsen

Martin Røsand, leder i Norsk Ornitologisk Forening Røros lokallag

STATSFORVALTEREN I TRØNDELAG
Postboks 2600
7734 STEINKJER

Vår ref.
23/5503- 4

Deres ref.
2019/2544-24 432.2

Vår dato
16.10.2023

Vår saksbehandler
Kai Børge Amdal
907 26 191, kba@statskog.no

Høringssvar - Besøksstrategi for Skardsfjella og Hyllingsdalen landskapsvernområde

Statskog har ingen merknader til ny besøksstrategi for Skardsfjella og Hyllingsdalen landskapsvernområde.

Som grunneier skal Statskog godkjenne alle nye tiltak som skal iverksettes der disse berører vår eiendom.

Med hilsen

Kai Børge Amdal
eiendomskonsulent

Dette dokumentet er elektronisk signert

Fra: ingeborgwille@gmail.com[ingeborgwille@gmail.com]
Sendt: 13.10.2023 19:15:02
Til: Berger, Marit Sophie;Berger, Marit
Sophie[marit.berger@statsforvalteren.no;marit.berger@statsforvalteren.no]
Tittel: SV: Besøksstrategi - Langen - gnr.190, bnr.1, 2 og 3 i Tydal

---

Hei igjen;

Jeg har følgende innspill:

Pkt. 3.2.1 side 52 ang. hytte (øverst):

- Grunneier må i tillegg også involveres og godkjenne eventuelle bygninger / tiltak

Pkt. 3.2.2 side 53 siste prikkpunkt:

- Aktuelle aktører som planlegger aktivitet i området oppfordres til å ha god dialog med grunneier og reindrift før gjennomføring; dette punktet må endres slik at det også omfatter at det i tillegg må innhentes dispensasjon fra grunneier.

Oppsummering av tiltak på side 55:

- Dette punktet fremkommer som uforandret fra versjon 1 fra 2022. Blir dette korrekt ref. de øvrige punktene i dette dokumentet?

Mvh
Ingeborg Wille

Fra: Wille, Ingeborg
Sendt: fredag 11. november 2022 09:58
Til: fmlmsb@statsforvalteren.no
Emne: Besøksstrategi - Langen - gnr.190, bnr.1, 2 og 3 i Tydal

Som grunneier savner vi tettere kommunikasjon samt i større grad å bli involvert, helst tidligere i prosessen.

Å få oversendt et vedlegg i denne størrelsen med så kort svarfrist, virker unødvendig respektløst.

Jeg ønsker ikke at det skal drives næringsvirksomhet uten vårt samtykke.

Vi vet at det arrangeres rideturer og at kommunen gir tillatelse med forbehold om at tilbyder innhenter samtykke. Men dette følges ikke opp, heller ikke kravet om at tilbyder må innlevere regnskap for å få tillatelse.

Vi ser også at det selges fiskekort til både Store Hyddsjøen og Vigelsjøen, uten at vi er forespurt.

Jeg ønsker heller ikke at det merkes eller tilrettelegges stier i vårt område. Dette gjelder både for verneområdet samt for den lille delen som ikke er vernet (i nærheten av hytten og vannet).

Det samme gjelder digitale poster.

Jeg ønsker generelt at det blir så liten ferdsel som mulig. Familien har driftet eiendommen i 100 år, og det har resultert i et stort viltmangfold.

Jeg ser dessverre mye dype kjørespor fra ATV'er, selv om det i utgangspunktet ikke er lov med motorisert ferdsel.

Dette forstår vi er for reindrift, men det er merkelig at reineiere forbyr sledekjøring med hunder da det etter sigende forstyrrer reinen (ref Uttalelse fra Monsen).

De burde kanskje kunne utøve oppgavene som før i tiden.

Mvh

Ingeborg Wille

Saksframlegg

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Formannskapet	119/23	16.10.2023

Høringsinnspill - Endret Besøksstrategi for Skardsfjella og Hyllingsdalen landskapsvernområde

Vedlegg

- 1 Høringsinnspill Besøksstrategi for Skardsfjella og Hyllingsdalen landskapsvernområde

Kommunedirektørens innstilling

Kommunedirektørens innstilling Viser til tidligere høringsinnspill og at kommunen mener innfallsport Sylsjøen fortsatt burde vedlikeholdes med informasjonsskilt for område da pilegrimsleden er en populær tursti. Alle andre punkter et tatt med eller utgår i den reviderte besøksstrategien.

PS 119/2023 Høringsinnspill - Endret Besøksstrategi for Skardsfjella og Hyllingsdalen landskapsvernområde

Formannskapetets behandling av sak 119/2023 i møte den 16.10.2023:

Behandling

Kommunedirektørens innstilling ble enstemmig vedtatt.

Vedtak

Viser til tidligere høringsinnspill og at kommunen mener innfallsport Sylsjøen fortsatt burde vedlikeholdes med informasjonsskilt for område da pilegrimsleden er en populær tursti. Alle andre punkter et tatt med eller utgår i den reviderte besøksstrategien.

Saksopplysninger

Skardsfjells og Hyllingsdalen landskapsvernområde omfatter store areal i Tydal kommune. Området er vernet som et landskapsvernområde med egen verneforskrift. Spesielle verneverdier er blant annet vassdragsnatur, og særlig fjellbjørkeskog med lite menneskelig påvirkning, samt kulturminner og kulturlandskap.

Besøksstrategien er ment å legge en plan for ferdselen i området slik at ferdsel kan skje uten at det går utover vernet. Det er mye snakk om kanalisering og omlegging av stier for at man skal unngå de mest sårbare områdene. Det er nå endret noe i besøksstrategien etter høringsinnspill fra første runde og det er nå en ny høring for besøksstrategi for skardsfjella og Hyllingsdalen landskapsvern område.

Vurdering

Det er i nytt utkast til besøksstrategi bestemt at ingen stier blir fjernet, men at noe endring av eksisterende stier kan skje. Det er også anbefalt at det ikke blir merket fler enn de eksisterende turstiene i område. Dette er i tråd med de ønskene som Tydal kommune spilte inn ved første høring.

Det er i ny besøksplan ikke bestemt av noen av innfallsportene skal fjernes per dags dato, men at det kun blir utført vedlikehold av eksisterende tiltak på følgende **en så lenge** (dette vill si, til skilt som står i dag blir utslitt og nytt et behøves vil ikke det bli erstattet). innfallspor: Sylsjøen, Høgvollia, Storevavollen, P-plass ved scooterbane Vauldalen. Her er det i hovedsak innfallsporten ved Sylsjøen som ble nevnt som et ønske at det fortsatt var informasjon da den ble nevnt i sammenheng med pilegrimsleden.

Mens det er foreslått prioritering av innfallsportene: Vauldalen fjellhotell, Torsvollen og Stugudalen camping med utbedring av fasiliteter. Dette er i tråd med de innspill kommunen hadde i forrige høringsinnspill.

Punktet om gapahuk falle bort da denne er blitt fjernet.

Kapitel 2.4 er gjennomgått og stemmer.

Dato: 23.11.2023

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Verneområdestyret for Skardsfjella og Hyllingsdalen	30/2023	30.11.2023

Verneområdestyret for Skardsfjella og Hyllingsdalen - tiltak og oppsyn 2023 og plan for 2024

Vedlegg

- 1 Planleggingsmøte 2 - 20.03.2023 - Skardsfjella og Hyllingsdalen.docx
- 2 Rammer og opplegg for Statsforvalteren og verneområdestyrer - innmelding av behov for midler til tiltak i verneområder, naturrestaurering og SNO-ressurser i verneområder - 2024
- 3 Strategi for bruk av tiltaksmidler i verneområder 2020-2025

Forvalters innstilling

Verneområdestyret for Skardsfjella og Hyllingsdalen godkjenner rapport om gjennomførte tiltak og oppsyn i 2023 og plan for gjennomføring av tiltak og oppsyn i 2024 slik det er lagt fram i saken.

Det delegeres til forvalter å utforme endelig søknad om midler til tiltak og bestilling av oppsynstjenester i «Naturopdrag» for 2024.

Saksopplysninger

Tiltaksmidler til verneområdene blir tildelt etter søknad hvert år fra Miljødirektoratet. Planleggingsmøtene mellom verneforvaltningen og Statens naturoppsyn danner grunnlaget for søknad.

Verneområdestyret for Skardsfjella og Hyllingsdalen fikk i februar 2023 tilsagn fra Miljødirektoratet på kr 230000 til tiltak. Tildelingen er gitt som en rund sum, slik at det er opp til styret å disponere midlene til de tiltakene som er innmeldt. Det ble avholdt «planleggingsmøte 2, vår» med oppsynet 20.03.2023 (se vedlagt referat), hvor

gjennomføring av tiltak ble drøftet. Det er videre avholdt «planleggingsmøte 1, høst» med oppsynet 09.11.2023 (referat er pt ikke skrevet). Møtene gjelder både Skardsfjella og Hyllingsdalen og Sylan siden det er samme SNOer for disse områdene. Vi bruker nå programmet «Naturopdrag» for beskrivelse av behov, bestilling av oppdrag, tilbakemelding på oppdrag og godkjenning. Dette systemet ser ut til å fungere godt, men alle funksjonaliteter er ikke helt på plass. Dette gjelder blant annet rapportering.

Tabellen viser tiltak 2023 planlagte og faktisk gjennomførte.

TILTAK Skardsfjella og Hyllingsdalen 2022	<i>Planlagt</i>	<i>Brukt</i> <i>Pr</i> <i>16.12.22</i>	<i>Finansiering</i>	<i>Ansvar/ Kommentarer</i>
Vedlikehold – av tilretteleggingstiltak Løpende vedlikehold av tekniske installasjoner (tavler, p-plass mv.)	40 000	33 673	Tiltaksmidler 2023	Forvalter/SNO
Tilretteleggingstiltak: Opprydding kreosotholdig virke Krokvegen	95 000	70 720	Tiltaksmidler 2023	Tiltak gjennomført av Skott Maskin AS. Levering av sviller til mottak ble billigere enn beregnet.
Skjøtsel - kulturlandskap Skjøtsel på de prioriterte setervollene. Infomøte	68 000	58 892	Tiltaksmidler 2023	Verneforvalter/SNO i samarbeid med eierne av vollene.
Tilsyn og snøbrøyting Innfallspørt ved Torsvollen	20 000	17 346	Tiltaksmidler 2023	Tjenestekjøp Helge Thorsvoll
Skoleopplegg for Glåmos, Brekken og Tydal		33 634	Tiltaksmidler 2023	Tjenestekjøp Fjelldriv AS
Totalt	230 000	214 265		

*I 2017 og 2018 ble det satt av restmidler på øremerket prosjekt-konto opprettet i Tydal kommune Disse midlene kan kun benyttes etter avtale med verneområdestyret eller verneområdeforvalter til tiltak i verneområdene som Verneområdestyret for Skardsfjella og Hyllingsdalen forvalter. Det er foreløpig ikke benyttet fondsmidler i 2023, og det gjenstår samme beløp som ved utgangen av 2022 dvs. kr 310 102,- kr.

Restmidler på tildelte tiltaksmidler er brukt til å dekke kostnadene ved skoleopplegget for mellomtrinnet på Glåmos, Brekken og Tydal skole. Dette ble gjennomført i regi av Fjelldriv AS. Brekken og Glåmos hadde et to-dagers opplegg med overnatting på Nedalshytta. Tydal skole deltok på dag to. Det er levert egen rapport fra skoleturen.

Plan for tiltak i 2024 – 2025 - 2026

Verneforvalter og oppsynet hadde planleggingsmøte den 09.11.2023, der årets tiltak og oppsynstjenester ble oppsummert og aktuelle tiltak for neste år ble diskutert.

I tabellen er forslag til gjennomføring av tiltak 2024 satt opp, og plan for de neste tre åra. Det er tatt utgangspunkt i tiltaksplanen som er satt opp i forvaltningsplanen og i besøksstrategien. Besøksstrategien er ikke endelig vedtatt, men vi arbeidet er kommet så langt at en håper å få tildelt midler til tiltak i 2024.

Tabellen viser forslag til tiltak 2024, 25 og 26 med finansiering og prioritering.

TILTAK Skardsfjella og Hyllingsdalen	2024	2025	2026	Finansiering	Ansvar/ Kommentarer
Vedlikehold – av tilretteleggingstiltak Løpende vedlikehold installasjoner og skilt. P-plasser mv.	50 000	50 000	50 000	Driftsmidler eller tiltaksmidler	Forvalter/SNO
Tiltak besøksstrategi Utarbeide kart og plakater, ferdigstille nettside, sti Møsjøen	150 000			Tiltaksmidler (og fond)	Forvalter
Tiltak besøksstrategi Prosjektering av innfallsporter	200 000			Tiltaksmidler (og fond)	Tjenestekjøp landskapsarkitekt
Tiltak besøksstrategi Innkjøp av tavler mv. og anlegg av innfallsporter		300 000	300 000	Tiltaksmidler (og fond)	Tjenestekjøp lokale entreprenører
Tiltak besøksstrategi Kommunikasjonsplan	100 000			Tiltaksmidler	Tjenestekjøp
Skjøtsel - kulturlandskap Skjøtsel på de prioriterte setervollene og planleggingsmøte	60 000	60 000	60 000	Tiltaksmidler	Forvalter/SNO i samarbeid med eierne av vollene.
Informasjon - verneinteresser generelt – Info barn og unge	50 000	50 000	50 000	Fond	Tjenestekjøp. Gjelder skolene i Tydal, Glåmos og Brekken
Sum Tiltaksmidler 2024	560 000			Tiltaksmidler	
Sum Fondsmidler 2023	50 000			Fond	

Kommentarer til tabellen:

Løpende vedlikehold gjelder oppsett av løveskilt, beising av infotavler og annet forefallende. Dette blir delvis løst av SNO, men tjenestekjøp lokalt kan være aktuelt. Beløpet er anslått ut fra erfaringstall. Det er signalisert at vi får tildelt en vedlikeholdspott over driftsmidlene, men det er foreløpig ikke sagt hvor mye dette er.

Tiltak i besøksstrategien. Beløpene er svært grove anslag, og det vil bli utarbeidet mer detaljerte kostnadsoverslag før søknaden om tiltaksmidler utarbeides. Søknadsfristen er 10.januar.

Skjøtsel av setervoller. Det foreslås å gjennomføre skjøtsel på setervoller som tidligere år. Beløpet er basert på erfaringer fra tidligere år.

Informasjonstiltak barn og unge. Miljødirektoratet gir ikke tiltaksmidler til naturveiledning. Dersom vi skal gi et tilbud om det, må det tas fra fondsmidler. Vi har tidligere kjøpt slike tjenester fra Fjelldriv AS. Det er aktuelt å høre med de om de har kapasitet til å ha et opplegg for skolene i Tydal, Brekken og Glåmos også i 2024. Trydal skole har gitt tilbakemelding på at de ønsker et to-dagers opplegg slik Glåmos og Brekken hadde i 2023.

Plan oppsynstjenester 2024-2025-2026

Oppsynstjenester ligger i kjerneoppgavene for SNO og finansieres over SNO's budsjett.

I planleggingsmøtene med SNO diskuteres det hvilke oppsynstjenester verneområdestyret ønsker å prioritere. Programmvaren «Naturopdrag» skal brukes for bestilling av oppdrag og rapportering.

Det legges opp til samme oppgaver og prioriteringer i 2024 som i 2025. Bestilling av oppsynstjenester foreslås delegert til forvalter for 2024.

OPPSYN <i>Skardsfjella og Hyllingsdalen</i>	<i>2024</i>	<i>2025</i>	<i>2026</i>	<i>Prior</i> <i>2024</i>	<i>Ansvar/</i> <i>Kommentarer</i>
<i>Oppsyn sårbare arter</i>	x	x	x	1	SNO
<i>Motorferdsel</i>	x	x	x	2	SNO i samarbeid med politi.
<i>Bygninger og veier/kjørespor</i>	x	x	x	4	SNO. Knyttes til kartlegging av bygninger og veier og oppfølging av vedtak.
<i>Ferdsel, slitasje og forsøpling</i>	x	x	x	3	SNO ved tilstedeværelse i områdene

Planleggingsmøte 2 – 20.03.2023 – Skardsfjella og Hyllingsdalen

Oppmøte: Franciz Konow, Kristin Lund Austvik, Marit Sophie Berger, Lars Slettom

Bruk av naturoppdrag

- Kristin har bruker på Naturoppdrag
- Francis har ikke bruker ennå. Kristin overfører oppdrag til Francis.
- Marit B legger inn behov og oppretter oppdrag i «Naturoppdrag» på bakgrunn av hva som vi blir enige om på møte.
- Foreløpig er det ikke mulig å legge inn gps-posisjon eller gpx-filer i systemet, håper det ordner seg.

Oppsyn og opprydding ved leirplassen m.v.

- Eventuell fjerning av benk Nordskardsfjellet. Må avklare med grunneier først. Utfører kan være Kristin eller Marit ØN. Forvalter avklarer med grunneier.
- Francis har en del faste områder/plasser som følges. Disse må kartfestes i «Naturoppdrag».

Byggetiltak – oppfølging

Aktuelle byggesaker som skal følges opp legges inn som oppdrag. Kopi av vedtaksbrev legges inn i oppdraget.

- Uthus/utedo – Øyvollen – gjøres ferdig i tråd ved vedtak
- Solcellleanlegg Borgos – frist for fjerning av frittstående anlegg – festes på vegg
- Flere?

Fremmede arter

- Fjerning av contorta Haugavollen / Hyllingsdalen– oppfølging – kart som viser hvor contorta er fjernet – bevaringsmål som måler effekten av tiltaket – er det oppslag av nye trær ?
- Kartfeste hvilke områder som er hogget. Odden + noe rundt Haugavollen og mot Viglåa.
- Enkelte frittstående trær kan fjernes, men tuntrær ved hytter må få stå.
- Etablere bevaringsmål. Lage ei linje tvers over Odden med formål å registrere spiring av nye trær. Hensikten er å måle effekt av hogsten.

Motorferdsel

- Ikke utført kontroll så langt i 2023. Avtale må inngås mellom SNO og Aursund Fjellstyre. avtale

Kartlegge sårbare punkt for motorferdsel på barmark

- Etablere oppdrag i «Naturoppdrag» Punkter/strekninger legges inn og beskrivelse av tilstand.

Registrere funn av svartkurle – prioritert art

Gjelder observasjoner i eventuelle funn i verneområdene.

Oppfølging av fjellrev

SNO har ansvar for oppfølging av foringsstasjon i Skardsfjellet og observasjoner av bestand/ungling mv i forbindelse med fjellrevprosjektet.

Oppfølging av jaktfalk

- Oppfølging av kjente hekkelokaliteter utføres av SNO.

Oppfølging av krokveien – utkjøring av sviller – fungerer klopp nå?

- Skott Maskin AS har fått oppdraget med utkjøring.
- Sjekke at klopp fungerer etter hensikten – mulig at det må gjøres enkle tilpassninger/ for å lede vann vekk fra kjøresporet på enkelte punkt jf befaringsrapport fra 2022

Skjøtsel på prioriterte setervoller.

- Rihåvollen, Rødbekkvollen, Nedre Hyllingsvollen har tidligere hatt avtale om godtgjørelse, mens det er utført skjøtsel på Strickertvollen og Hyddkroken uten godtgjørelse. Ny botanisk kartlegging med skjøtselsråd er gjennomført i 2022. Møte med setereierne om videre skjøtsel er planlagt 11. april. Nye avtaler om godtgjørelse vil bli inngått etter dette. Oppdrag for SNO med oppfølging av skjøtselen på vollene.

Skilt og infotavler

- Legge inn skilt, tavler etc. i Naturoppdrag – plassering og tilstand. Mange er lagt inn allerede men mangler de fra 2022 bla.
- Sette på et værbestandig klistremerke med logo på sykkel forbudt skilt – midlertidig tiltak –
- Bruke App for Naturoppdrag for å legge inn skilt som ikke er registrert. Registrere nye skilt.

Vurdere behov for skilting av naturreservat:

- Djuptjønna – sti mellom Råvollen og Holmtjønna – kan være skilt på begge veier inn i reservatet her (både inn fra Rivollen og inn fra Holmtjønna)
- Skilting Hyllingsdalsvegen ved Torsvollen Sette opp et større treskilt enn det vi har i dag, forvalter bestiller skilt.
- Omlegging av sti rundt Haugavollen – merke av med GPS. Merke stien med pilskilt i hver ende – forvalter bestiller skilt. Vestre del av stien må ha noe terrengtilpassing for at stien skal bli brukt, spesielt med sykkel.
- Vedlikehold av tavle ved Vauldalen fjellhotell – vurderes hvis ressurser tilgjengelig. Verneskilt prioriteres først.

STATSFORVALTEREN I TRØNDELAGE
Alle verneområdestyrer

Trondheim, 13.11.2023

Deres ref.:

Vår ref. (bes oppgitt ved svar):
2023/8969

Saksbehandler:
Vibeke Husby

Rammer og opplegg for Statsforvalteren og verneområdestyrer - innmelding av behov for midler til tiltak i verneområder, naturrestaurering og SNO-ressurser i verneområder - 2024

Elektronisk søknadssenter (ESS) skal benyttes for å melde inn behov for midler til tiltak i verneområder og naturrestaurering, finansiert over kap./post 1420.31. Frist for innmelding er 10. januar 2024. Innmeldingen skal bygge på planleggingsmøter mellom forvaltningsmyndighet for verneområdene og SNO lokalt. Prioritering av oppsynsinnsett fra SNO skal inngå i møtene, basert på behov og oppdrag som er lagt inn i [Naturopdrag](#) på forhånd. Kommuner med delegert forvaltningsmyndighet skal inviteres til planleggingsmøtene hos Statsforvalteren.

1. Post 1420.31 – Tiltak i verneområder og naturrestaurering

Post 1420.31 heter nå *Tiltak i verneområde og naturrestaurering*. For 2024 vil vi opprettholde to skjemaer i ESS for innmelding av behov for tiltak finansiert over 31-posten. Ett skjema heter *Midler til tiltak i verneområder* og det andre heter *Midler til naturrestaurering*, altså tilsvarende ordning for innmelding som før.

De miljørettslige prinsippene (§§ 8 til 12) i naturmangfoldlovens kapittel II skal legges til grunn ved myndighetsutøvelse som berører naturmangfold. For at det skal komme frem tydeligere hvilke vurderinger som er gjort forut for søknader om midler til tiltak, ber vi nå om at forvaltningsmyndighet synliggjør vurderingene av miljørettsprinsippene ved innmelding av behov for midler til tiltak som kan berøre naturmangfold. Når en beslutning har utelukkende positiv effekt for naturmangfold, er det ikke nødvendig å bruke prinsippene. Vi ber om at det gis en kort oppsummering av vurderingen i merknadsfeltet ved utfylling av skjema i elektronisk søknadssenter og at eventuell utfyllende beskrivelse av vurderingene legges ved som vedlegg til tiltaket. Vurderingen etter prinsippene skal være forholdsmessig til tiltakets omfang og påvirkning på naturmangfoldet. I henhold til KLD sin veileder om naturmangfoldloven kapittel II, er det ikke nødvendig å henvise til hvert enkelt prinsipp, men vi ønsker at det kommer frem hvilke vurderinger

som er gjort. Veilederen ligger på regjeringens nettsider [her](#) og Miljødirektoratets veiledning om miljørettsprinsippene finnes [her](#).

Naturrestaurering

Posten kan benyttes til å restaurere forringet natur i terrestriske økosystemer som våtmark, skog, fjell, kulturlandskap og åpent lavland. Vi er inne i FNs tiår for naturrestaurering (2021-2030). Restaurering er nødvendig for å stoppe tapet av naturmangfold og under dette virkninger av klimaendringene. Midlene skal benyttes til å gjennomføre restaureringstiltak, blant annet med grunnlag i *Plan for restaurering av våtmark i Norge (2021-2025)*. Statsforvalteren i Oslo og Viken og Statsforvalteren i Innlandet kan bistå med faglige råd knyttet til restaurering av myr. Det kan meldes inn behov for midler til styrket kapasitet på naturrestaurering hos Statsforvalterne fra kap. 1420.21. Vi gjør oppmerksom på at midlene til å styrke kapasiteten er begrenset.

Restaurering i de truede naturtypene sanddynemark, sørlig etablert sanddynemark og åpen grunnlendt kalkmark i boreonemoral sone prioriteres høyt, men det kan også meldes inn behov for midler til restaurering i andre terrestriske naturtyper, så lenge det legges ved en prosjektbeskrivelse av tiltakene. Behov for midler til hogst av fremmede treslag i verneområder meldes også inn i skjemaet for *Naturrestaurering* i ESS. Statsforvalteren i Vestland kan bistå med faglige råd knyttet til slik hogst.

Midlene kan benyttes til naturrestaurering både innenfor og utenfor verneområder. Kap./post 1420.31 er ikke en tilskuddspost og kan ikke benyttes til tilskudd. Det er kun Statsforvalteren og verneområdestyrene som har adgang til å melde inn behov for midler på denne posten. Alle tiltak skal kostnadsberegnes og gis unik prioritering i skjemaet.

Til orientering, i forslaget til statsbudsjett for 2024, er det foreslått en ny tilskuddsordning for naturrestaurering (post 1420.80 – *Tilskot til tiltak for å ta vare på natur*). Det er satt av 10 mill. kroner til formålet. Kommuner, organisasjoner og private kan søke om midler til tiltak. Tilskudd til restaurering vil bli prioritert til tiltak i kommuner som har vedtatt kommunedelplan for naturmangfold. Tilskudd kan også gis til private aktører, så lenge det blir inngått langsiktige avtaler for bevaring av arealene. Miljødirektoratet vil i samarbeid med KLD utarbeide en forskrift for tilskuddsordningen, og ordningen vil etter planen være klar våren 2024, med søknadsfrist før sommeren.

Tiltak i verneområder

Målet for bruken av midler til tiltak i verneområder er at naturtilstanden opprettholdes og bedres. Miljødirektoratet legger *Strategi for bruk av midler til tiltak i verneområder* til grunn for tildeling av midler, se vedlegg 1. Prioriteringene i strategien skal også følges ved innmelding av tiltak. Det kan meldes inn behov for tiltak i alle typer av verneområder, inkl. marine verneområder og andre verneområder i sjø.

Alle tiltak skal kostnadsberegnes og gis unik prioritering. Alle innmeldte tiltak skal være i tråd med godkjent forvaltnings- eller skjøtselsplan, besøksstrategi eller andre relevante styringsdokumenter.

Tiltaksplaner i FPNV (forvaltningsplan på nett) er koblet til søknadskjema i ESS. Disse tiltaksplanene åpnes i ESS, og FPNV-tiltak velges direkte inn i søknadsskjemaet.

Det kan tildeles midler til kartlegginger og andre nødvendige utredninger som er direkte knyttet til tiltak.

Statsforvalteren har ansvar for å kontakte kommuner med delegert forvaltningsmyndighet for mindre verneområder for å registrere behov for tiltaksmidler. Innmeldte behov skal samordnes og prioriteres av Statsforvalteren i dialog med kommunene og inngå i den samlede prioriterte innmeldingen.

Pågående skjøtselstiltak

Statsforvalteren kan for 2024 søke om en ramme på inntil kr. 500 000 per fylke for pågående skjøtselstiltak (ved senere endringer i fylkesinndeling tar vi forbehold om endret fordeling). Dersom behovet skulle overstige tildelt ramme, må overskytende tiltak spesifiseres som egne tiltak i ESS. Tiltak der SNO er økonomisk ansvarlig, meldes inn som enkelttiltak i ESS, og ikke som del av en ramme.

Fremmede arter

For bekjempelse av mink, rynkerose og stillehavsøsters er det utarbeidet handlingsplaner (DN-rapport 5-2011, DN-rapport 2013-1 og Rapport M-588, 2016). Prioriteringer gitt i handlingsplanene skal følges ved innmelding av behov for midler til slike tiltak, og metodene som er gjengitt i planene skal benyttes.

Ved minkbekjempelse kan fellingsinstruksen kun tas i bruk av tjenesteytere som har kontrakt med SNO.

Informasjonstiltak

Alle informasjonstiltak som iverksettes skal være i henhold til [merkevaren Norges nasjonalparker](#) og være forankret i en besøksstrategi. For verneområder forvaltet av verneområdestyrer og for verneområder med status som Ramsarområde, skal besøksstrategier sendes til Miljødirektoratet for faglig godkjenning. Alle henvendelser knyttet til informasjonstiltak rettes til merkevare@miljodir.no.

Områder som har eller tåler mye besøk, områder som har særlig sårbare naturverdier (med behov for kanalisering av ferdsel), samt bynære områder skal prioriteres ved utarbeidelse av besøksstrategier.

Behov for midler til informasjonstiltak i prioriterte områder meldes inn via ESS. Statsforvalteren må samordne og gjøre en prioritering av forslag om informasjonstiltak fra kommuner med delegert forvaltningsmyndighet.

Statsforvalteren kan for 2024 melde inn behov for en ramme på inntil kr. 500 000 per fylke til informasjonstiltak. (ved senere endringer i fylkesinndeling tar vi forbehold om endret fordeling). Dersom Statsforvalterens behov skulle overstige tildelt ramme, må overskytende tiltak spesifiseres

som egne tiltak i ESS. Informasjonstiltak som SNO skal være økonomisk ansvarlig for, meldes inn som enkelttiltak i ESS.

Verneskilt og skiltstenger

Totalt behov for antall verneskilt, underskilt og skiltstenger meldes inn sammen med de andre tiltakene i ESS. Det skal benyttes en egen linje for skilt og en annen for stenger, og respektive antall og type skilt/stenger oppgis i merknadsfeltet.

Retningslinjene for bruk av verneskilt finner du her:

https://www.miljodirektoratet.no/globalassets/alle-tema/verneomrader/retningslinjer-for-bruk-av-verneskilt_mdir_mai_2021.pdf

Verneskilt, underskilt og skiltstenger til verneskiltene kan bestilles via en felles bestillingsløsning fra vår leverandør Reklameservice AS: <https://miljodir.reklameservice.no/>. Bestillingsløsningen krever innlogging, og passordet er *miljodirektoratet*.

2. Innmeldinger av andre behov

Driftsmidler til verneområdestyrer

Verneområdestyrene skal melde inn behov for driftsmidler over post 1420.21 i ESS. Nærmere informasjon om hva det kan søkes om finnes i veiledningen til søknadsskjemaet i ESS under "Bestillingsdialog", "Behovsinnmelding statsforvalteren". Midler til driftsoppgaver i verneområdene kan ikke dekkes over post 1420.31, men kan omsøkes under post 1420.21.

Forvaltningsplaner og bevaringsmål

Forvaltningsplaner skal utarbeides i det nettbaserte FPNV-systemet. Behov for midler til forvaltningsplaner skal meldes inn i ESS, i skjemaet *Behovsinnmelding statsforvalteren*.

Vi trenger å vite hva som er effekten av tiltak som settes inn, og det er derfor viktig med effektmåling av tiltak. Vi oppfordrer forvaltningsmyndigheten til å etablere bevaringsmål i NatStat - Naturstatus for verneområder, som er utviklet for dette formålet. Se informasjonsskriv for fremgangsmåte og nærmere detaljer her: [Etablere bevaringsmål i NatStat \(fm-nett.no\)](#)

Ferdselstellere

Tellerne vi bruker i dag fra Eco-Counter fases etter hvert ut etter 2024. I den forbindelse vil det i 2024 komme nye retningslinjer fra oss om bruk og organisering av ferdselstellere i verneområder. For det kommende året skal det imidlertid meldes inn behov for tellere som før via ESS, og forvaltningsmyndighetene skal ikke kjøpe inn tellere selv.

Behov for Miljødirektoratets elektroniske ferdselstellere meldes inn i ESS. Det skal meldes inn både behov for å kunne beholde tellere som allerede er i bruk og behov for nye tellere. I kostnadsfeltet

skrives kr. 1. Behovet må begrunnes, da det erfaringsvis er stor etterspørsel etter tellere. SNO skal bistå ved å sette ut tellere og rapportere inn koordinater og stedsnavn, i tillegg til å ajourføre databasen. Behov for personalressurser i felt for oppsetting og drift, meldes inn i Naturoppdrag.

Marint søppel

Det fins en egen tilskuddspost (*Tilskudd til tiltak mot marin forurensning*). Statsforvalteren vil her kunne oppfordre frivillige og ideelle organisasjoner og stiftelser, private bedrifter, selvstendige kommunale og interkommunale selskaper og samarbeidsorganer til å søke for å få til et samarbeid om rydding innenfor de kystnære verneområdene. Minstesummen det kan søkes om over denne ordningen er kr. 300.000. Behov for midler til mindre tiltak knyttet til rydding av marint søppel i verneområder kan meldes inn i ESS, *Tiltak i verneområder*.

3. Planlegging av verneområdearbeidet

Det er viktig å sikre god dialog og forutsigbarhet i verneområdearbeidet med hensyn til prioritering av oppsynsinnsetning, gjennomføring av tiltak og overvåking (bevaringsmål) som SNO skal ha ansvar for å utføre selv eller gjennom tjenestekjøp. Dette sikres gjennom planleggingsmøtene som omhandler verneområdearbeidet, og aktiv bruk av Naturoppdrag gjennom året. Det er en klar forventning om at både forvaltningsmyndighet og oppsyn bruker Naturoppdrag, både ved planlegging og gjennomføring av tiltak i verneområdene.

På planleggingsmøte 1 i november/desember, skal SNO rapportere fra årets arbeid, og utfordringer og behov for kommende år skal diskuteres. SNO er selv ansvarlig for å planlegge, prioritere og å være økonomisk ansvarlig ved gjennomføring av tilsyns- og kontrolloppgaver. Det er allikevel viktig at forvaltningsmyndigheten drøfter tilsynsbehov med SNO og kommer med innspill til prioriteringer av tilsynsvirksomheten for kommende år.

Forvaltningsmyndigheten kan i tillegg ha behov for å få utført feltoppgaver som registreringsarbeid, bevaringsmål eller tiltak i verneområder (restaurerings-, skjøtsels- eller tilretteleggingstiltak). Naturoppdrag skal brukes til denne dialogen. *Dette betyr at "Skjemaet for innspill om ønsker til SNO-ressurs" fra og med i år ikke skal benyttes.*

Forvaltningsmyndigheten, SNO og tjenesteytere skal gjennom året fortløpende legge inn behov og observasjoner, samt rapportere på det som blir gjennomført i felt. Forvaltningsmyndigheten kan ut fra dette vurdere hva som trengs av tiltak og avklaringsbehov, og evt. generere oppdrag på dette. Hvorvidt SNO skal være utfører av oppdraget, drøftes på planleggingsmøte 1, og behov for SNO-ressurs legges deretter inn som utfører i Naturoppdrag. SNO vil i etterkant gjøre en vurdering av innspillene i forhold til kompetanse og kapasitet, og de siste avklaringene knyttet til utfører gjøres senest på planleggingsmøte 2.

Forslag til tiltak for kommende år fra forvaltningsmyndighet, bør legges inn fortløpende i Naturoppdrag og senest en uke før planleggingsmøte 1, slik at begge parter kan forberede seg best mulig til møtet. For flere fylker gjøres dette på såkalte null-/formøter mellom saksbehandler hos forvaltningsmyndigheten og SNO, hvor man går mer detaljert gjennom tiltakene. Dette gjelder også tiltak knyttet til Plan for restaurering av våtmark i Norge (2021-2025) og eventuelle andre oppgaver knyttet til restaurering av natur.

For tilsynsoppdrag i verneområder forvaltet av Statsforvalteren, har de fleste embeter tidligere brukt «Skjema tilsynsbehov i verneområdene». I Planleggingsmøte 1 bør det diskuteres om dette skjemaet fortsatt er formålstjenlig som oversikt over tilsynshyppighet, eller om Naturoppdrag er bedre egnet.

Opgaver knyttet til registrering og skjøtsel av kulturminner må avklares med regional kulturminnemyndighet før de meldes inn til SNO-lokalt. Dette er for å kunne vurdere muligheten for å samkjøre tiltak.

4. Elektronisk søknadssenter (ESS)

Elektronisk søknadssenter (ESS) vil være klart for innmeldinger i skjemaene *Midler til tiltak i verneområder* og *Midler til naturrestaurering* fra og med 20. november 2023.

Behov for tiltaksmidler skal meldes inn med netto beløp, det vil si uten merverdiavgift. Den regnskapsmessige håndteringen ved bokføring av merverdiavgift, omtales i Rundskriv R-116 fra Finansdepartementet.

Tiltaksmidlene vil bli tildelt i hovedtildelingen i februar 2024. Dersom det skulle bli behov for supplerende tildelinger senere på året, meldes behov inn på e-post, se adresser under.

Det må være klart hvem som skal være økonomisk ansvarlig for de ulike tiltakene når de legges inn i ESS. Dette lar seg ikke lett endre etter at midlene er tildelt.

Dersom klimatiske forhold, som for eksempel frossen mark, gjør at enkelttiltak bør realiseres før midler formelt blir tildelt, må tiltaket forhåndsklareres med Miljødirektoratet, ved:

- Vibeke Husby vibeke.husby@miljodir.no for verneområder forvaltet av Statsforvalteren og av kommuner med delegert forvaltningsmyndighet
- Ingrid Moe Dahl ingrid.moe.dahl@miljodir.no for verneområder forvaltet av verneområdestyrer.

Forhåndsklaringen forutsetter at tiltaket er høyt prioritert i bestillingen. De aktuelle tiltakene legges både inn i ESS med merknad om forhåndsklaring og formidles i egen e-post.

Frist for forvaltningsmyndigheten for å melde inn behov for midler i ESS og behov for SNO som utfører i Naturoppdrag er **10. januar 2024**.

Elektronisk søknadssenter <https://soknadssenter.miljodirektoratet.no/>

5. Rapportering

Rapporteringen av mer-/mindreforbruk skal skje i forbindelse med rapport pr. 31. aug. 2024, økonomirapportering pr 1. november og Endelig årsrapport (EÅR) pr. 31. des. 2024. Samtidig med

EÅR skal det i 2024 rapporteres i ESS på enkelttiltak finansiert over post 1420.31. Manglende rapportering kan få konsekvenser for senere tildelinger.

Planlagte tiltak som ikke blir realisert, rapporteres fortløpende til Miljødirektoratet, se mailadresser over. Det kan da frigjøres tiltaksmidler som kan komme andre verneområder til gode.

Hilsen

Miljødirektoratet

Dette dokumentet er elektronisk godkjent

Ivar Myklebust

avdelingsdirektør
Land- og friluftslivavdelingen

Morten Kjørstad

avdelingsdirektør
Statens naturoppsyn

Vedlegg:

Strategi for bruk av tiltaksmidler 2020-2025

Kopi til: Kommuner med delegert forvaltningsmyndighet for verneområder

Strategi for bruk av midler til tiltak i verneområder, 2020-2025

Innledning

Regjeringen vil bevare et representativt utvalg av norsk natur for kommende generasjoner, og en god forvaltning av verneområder er viktig for å kunne nå dette målet. Regjeringen ferdigstilte i 2019 Handlingsplan for styrket forvaltning av verneområdene, og ett av tiltakene i planen er å oppdatere strategi for bruk av midler til tiltak i verneområder innen 2021. Ifølge tildelingsbrevet til Miljødirektoratet for 2019 skal "Styrket ivaretagelse av verneverdiene i verneområdene og oppfølging av handlingsplan for styrket forvaltning av verneområdene" prioriteres. Tiltaksmidlene fordeles på bakgrunn av dagens trusselbilde og har som formål å ivareta, samt forbedre tilstanden i verneområdene. Midlene prioriteres derfor til tiltak som virker avbøtende på negative påvirkningsfaktorer der verneverdiene er truet.

Klimaendringene kan forventes å gi økt stress for mange av artene og naturtypene i verneområdene og kan gi endringer i sammensetningen av arter. For å minimere de negative effektene av klimaendringer på verneverdiene, må andre negative påvirkninger begrenses mest mulig. Eksempler på dette er gjengroing, forstyrrelser og forurensning. I tillegg bør forvaltningen av verneområder nå ta ekstra hensyn til klimaeffekter i planlegging av tiltak. Skjøtselstiltak, som fjerning av fremmede arter, må for eksempel antas å øke i omfang som følge av klimaendringene, og planlegging av tilretteleggingstiltak som etablering av stier og broer, må ta høyde for økte nedbørsmengder med påfølgende flom- og rasfare.

Tiltaksposten – Statsbudsjettets kap./post 1420.31

Det overordnede målet for forvaltning av verneområder er å ivareta verneformålet og verneverdiene i det enkelte verneområde. Postbeskrivelsen for post 1420.31 Tiltak i verneområde, gir viktige formelle rammer for hvordan tiltaksmidlene skal disponeres. Størrelsen på tiltaksposten avsettes i hvert års statsbudsjett og har i de siste årene økt. I statsbudsjettet for 2019 (Prop.1S (2018-2019) står følgende:

"Midlane går til tiltak som er naudsynte for å ta vare på verneverdiene, inkludert utgreiingar som er naudsynte før tiltak, informasjonstiltak og skjøtels- og tilretteleggingstiltak. Tilretteleggingstiltaka omfattar opparbeiding av stigar, klopping og merking for å betre tilgjenge i verneområda og samstundes styre ferdsla i og rundt sårbar natur i verneområda. Midlane nyttast òg til informasjonstiltak i alle typar av verneområde i samband med ny merkevarer for Noregs nasjonalparker og til utarbeiding av besøksstrategiar for nasjonalparker og andre verneområde med store besøkstal eller særskilde utfordringar. Alle tiltak skal vere i tråd med godkjent forvaltings-/skjøtelsplan for verneområda og andre relevante styringsdokument."

Posten for tiltaksmidler er en statlig investeringspost for forvaltningsmyndighetenes prioriterte tiltak i verneområder. Midlene skal derfor kun benyttes til tiltak i forvaltningsmyndighetens egen regi, ev. til kjøp av tjenester for gjennomføring av tiltakene. Midlene kan ikke benyttes som tilskudd til andre aktører. Drift og vedlikehold av infrastruktur (veier, toaletter, parkeringsplasser o.l.) utenfor verneområdene finansieres ikke over tiltaksmidlene.

For å kunne ivareta verneverdiene innenfor verneområder, vil det av og til være nødvendig å gjennomføre tiltak også utenfor verneområdene. Dette betinger samarbeid og avtale med grunneiere. Et eksempel på et slikt tiltak er når uttak av fremmede arter innenfor og utenfor vernegrensene må sees i sammenheng for at tiltaket skal få optimal effekt.

For å oppnå en god forvaltning av verneområder, kan det være nødvendig med generelle naturkartlegginger, sårbarhetsvurderinger, brukerundersøkelser, utarbeidelse av forvaltnings- og skjøtelsplaner, overvåking og

utarbeidelse av nettsider o.a. Slike tiltak finansieres ikke over kap./post 1420.31, men over andre budsjettposter.

Forutsetning for tildeling av midler

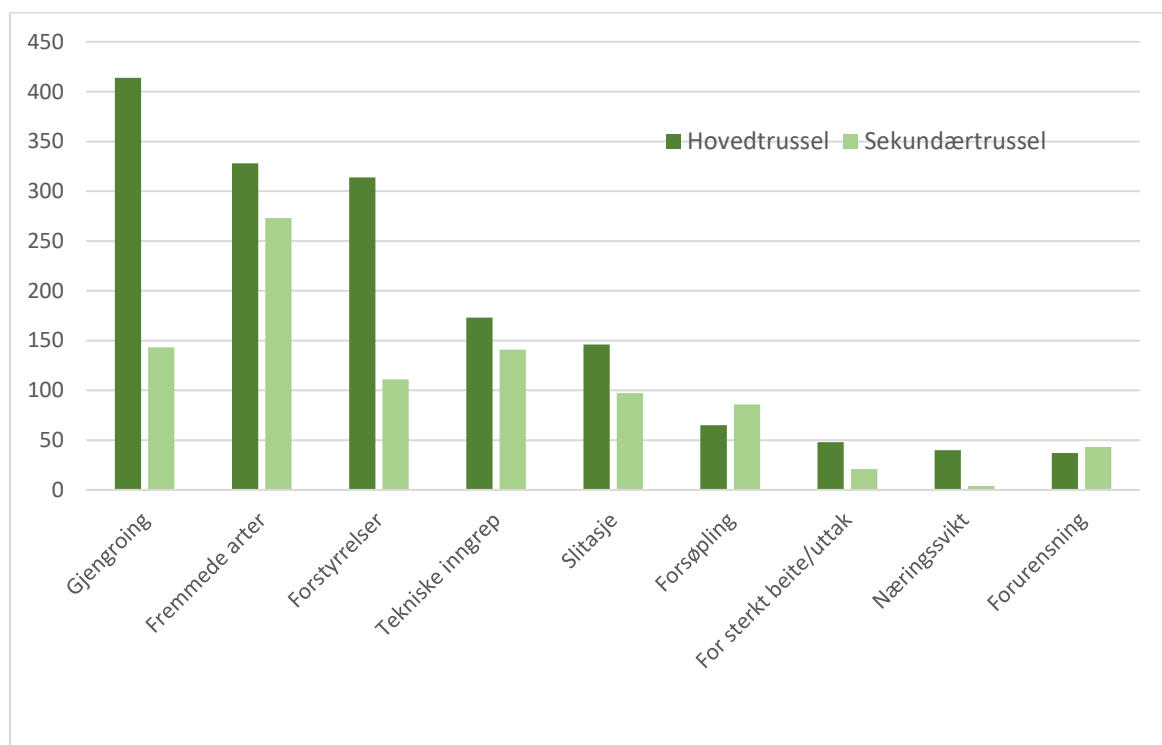
Tiltak skal være forankret i en skjøtts- eller forvaltningsplan, en besøksstrategi for området eller andre relevante styringsdokumenter.

I forkant av innmeldingen må formaliteter rundt tiltaket være avklart, som planavklaringer og innhenting av nødvendige tillatelser for gjennomføring av tiltaket. I tillegg må eierforhold og tilsyns-/drift- og vedlikeholdsavtaler være avklart.

I Handlingsplan for styrket forvaltning av verneområdene er det presisert at "For større installasjoner som fugletårn mv. er det krav om en betydelig samfinansiering fra andre for å kunne prioritere tiltaket. Videre må eierforholdet og vedlikeholdsansvaret avklares på forhånd."

Prioriteringer ved bruk av midler til tiltak i verneområder

Klima – og miljødepartementet har bedt om en styrket ivaretagelse av verneverdiene i verneområdene. Bedring av tilstanden i verneområder, slik at antall truede verneområder reduseres, vil derfor ha fokus. De største negative påvirkningsfaktorene er gjengroing, fremmede arter, forstyrrelse av dyrelivet, tekniske inngrep og slitasje på vegetasjon, figur 1.

Figur 1. Trusselfaktorer i verneområder pr 31.12.2017

Ved fordeling av midler til skjøtsel og besøksforvaltning, skal tiltakene som gir størst positiv effekt på tilstanden og som direkte bidrar til å motvirke negative påvirkningsfaktorer prioriteres.

Etablerte skjøtselstiltak i naturtyper som krever kontinuerlig skjøtsel for å opprettholde god tilstand (løpende

skjøtsel), skal prioriteres høyere enn nye, større prosjekter. Det finnes likevel tilfeller der strakstiltak bør prioriteres. Dette gjelder f.eks. der det oppdages nye forekomster av fremmede arter med stort spredningspotensiale og der trua arter eller naturtyper står i fare for å gå tapt. Et annet eksempel kan være sikkerhetstiltak knyttet til besøksforvaltningen.

I verneområder der verneformålet trues av manglende skjøtselstiltak, og der det er behov for oppstart av tiltak umiddelbart, vil slike tiltak prioriteres foran besøksforvaltningstiltak som ikke er direkte knyttet til trusselbildet. Tiltak for å styrke besøksforvaltningen kan eventuelt gå parallelt med nødvendige skjøtselstiltak.

Et delmål med budsjettposten er å tilrettelegge for de besøkende med informasjon i tråd med merkevaren Norges nasjonalparker. I enkelte verneområder er det ikke ønskelig med økt ferdsel av hensyn til verneverdiene. I slike områder er likevel god, oppdatert informasjon i tråd med merkevaren viktig.

Målet med forvaltningen av verneområdene er å redusere truslene mot verneverdiene og å ønske folk velkommen inn for gode naturopplevelser.

Strategien vår for å nå dette målet, vil være å prioritere tiltak som innretter seg mot en bedret tilstand i verneområdene. Dette vil være tiltak som innrettes mot trusselfaktorene for de aktuelle områdene, og slike tiltak kan være både skjøtselstiltak og tilretteleggingstiltak. For å sikre en god opplevelse for besøkende, vil vi følge opp tiltak som er fremmet i besøksstrategier, og inkludert er bruk av merkevaren Norges nasjonalparker.

Prioriteringer ved bruk av tiltaksmidler:

1. Tiltak som direkte bidrar til å motvirke negative påvirkningsfaktorer knyttet til trusselbildet. Ramsar-områder og truede naturtyper prioriteres høyest blant disse tiltakene
2. Løpende skjøtselstiltak
3. Vedlikehold av eksisterende tilrettelegging
4. Bruk av merkevaren Norges nasjonalparker i verneområder med høyt besøkstrykk
5. Bruk av merkevaren i øvrige verneområder
6. Besøksforvaltningstiltak som ikke er direkte knyttet til trusselbildet (slik som fugletårn mm.)

Finansiering av større tilretteleggingstiltak

Midler til opprettelse av installasjoner som informasjonspunkt, toalettbygg og parkeringsplasser i tilknytning til verneområder, må være forankret i en godkjent besøksstrategi for å kunne bli prioritert. Tiltaksmidler kan brukes til (primært å delfinansiere) gjennomføring av denne typen tilrettelegging, og søknader til slike anlegg skal være godt begrunnet med bl.a. informasjon om besøkstall og eksisterende bruk av området.

Tilrettelegging etter universell utforming i verneområder

Universell utforming av stier innebærer krav til dekke, terrengutforming og bredde som vanskeliggjør denne typen tiltak i verneområder. I verneforskriftene er det et generelt forbud mot tyngre tekniske inngrep, og de har som den klare hovedregel ikke dispensasjonsbestemmelser som hjemler universell tilrettelegging i verneområdet. Den generelle dispensasjonsbestemmelsen i nml. § 48 første ledd, første alternativ, vil sjelden kunne anvendes da universell utforming medfører terrenginngrep som strider mot verneformålet og påvirker verneverdiene. Hvorvidt et omsøkt tiltak er i konflikt med forskriften må vurderes i det enkelte tilfellet.

Utenfor verneområdet, i tilknytning til innfallsporter eller startpunkt, kan det i enkelte tilfeller være aktuelt å etablere tilretteleggingstiltak med universell utforming. Også utenfor verneområder bør forvaltningsmyndighet være bevisst på inngrep som påføres terrenget og gjøre en vurdering av om behovet står i forhold til kostnader og inngrep.

På denne bakgrunnen vil det være høy terskel for tildeling av midler utover det som kan defineres som "enkel tilrettelegging" i verneområder.

Kulturminner i verneområder

Kulturminner er en del av verneformålet i de aller fleste nasjonalparker og i enkelte andre verneområder. Ansvar for oppfølging og ivaretagelse av kulturminner ligger hos kulturminnemyndighetene. Det er egne poster på statsbudsjettet for forvaltning av kulturminner, og tiltaksmidler prioriteres vanligvis ikke til dette formålet. Skjøtsel av enkelte kulturminner, slik som steingjerder, gravrøyser og fangstsystemer, kan likevel vurderes prioritert for samfinansiering med kulturminnemyndigheten. Eksempler på tiltak som *ikke* finansieres av tiltaksmidler eller driftsmidler er vedlikehold av bygninger i verneområder. Ansvar for finansiering av vedlikehold og drift av bygninger ligger hos eier.

Arkivsaksnr: 2023/49

Saksbehandler: Marit Sophie Berger

Dato: 24.11.2023

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Verneområdestyret for Skardsfjella og Hyllingsdalen	31/2023	30.11.2023

Verneområdestyret for Skardsfjella og Hyllingsdalen - budsjett og møteplan 2024

Vedlegg

1

Budsjett SkHy2024

Forvalters innstilling

Verneområdestyret for Skardsfjella og Hyllingsdalen godkjenner rapport om bruk av driftsmidler i 2023 og forslag til møteplan og budsjett for 2024. Utforming av søknad om driftsmidler i tråd med framlagt budsjett delegeres til forvalter. Budsjettet justeres når nye satser for styrehonorar foreligger.

Verneområdestyret godkjenner at restmidler for drift av styret i 2023 kan benyttes til leie av utstillingsareal på 705 Senteret i 2024.

Saksopplysninger og vurdering

Det må søkes om midler til drift av verneområdestyret fra Miljødirektoratet. Budsjettet skal dekke reise- og møtegodtgjørelse for medlemmer i styret, samt reiseutgifter for medlemmer av rådgivende utvalg. I tillegg kommer utgifter til bespisning og møtelokaler ved alle møter i regi av verneforvaltningen. Kostnader til lønn og reiser for forvalter dekkes i utgangspunktet av Statsforvalteren i Trøndelag. Reisebudsjettet for Statsforvalterens ansatte er svært begrenset, og det er derfor aktuelt at også en del av reisebudsjettet til forvalter dekkes av styrets midler. Dette for å sikre at en får gjennomført nødvendige reiser til møter og befaringer i verneområdestyrets regi.

Det kan også søkes midler til dekking av utgifter i forbindelse med utarbeiding av forvaltningsplan, skjøtselsplaner og besøksstrategi. Dette gjelder nødvendige kartlegginger og møter (medvirkningsprosesser).

Drift av styret i 2023

For 2023 ble styret tildelt 220 000 kr til drift + 50 000 til besøkstrategiarbeidet, dvs 270 000 kr til sammen. Det er brukt 122 292,- kr pr. 20.11.23. Det gjenstår fortsatt noe utbetaling av møtegodtgjørelse, men det forventes at det vil bli restmidler i størrelsesorden 100 000. Det kan være aktuelt å bruke noe av dette til leie for utstillingsvegger på 705 Senteret. Vi har behov for plass utover det Statsforvalteren leier fast. Dette gjelder en ny utstilling om fjellrev, utstillingen natur under press, steinsamling og utstilling om kvernsteinsdrifta. Det kan også bli aktuelt med andre utstillinger som f.eks om samiske kulturminner og sporløs ferdse.

Det er gjennomført tre fysiske styremøter; 09.03, 11.05 og 17.08, ett e-postmøte 29.06, ett dialogmøte 09.03, en befaring 03.07 og en 2-dagers befaring 17.-18.08 i 2023. Det er gjennomført 2 informasjonsmøter om besøksstrategien; 22.06 og 29.06, og i tillegg kommer siste styremøte 30.11. Det tas sikte på å lage en årsrapport for styrets arbeid i 2023 på samme måte som for 2022.

Plan for drift av styret 2024

Det legges opp til 4 fysiske møter for styret i 2024, hvorav ett to-dagers med befaring/studietur, og ett dialogmøte med rådgivende utvalg. I tillegg kommer en to-dagers samling med kompetansedager for styremedlemmene.

Det vil bli oppnevnt nye styrerepresentanter fra kommunene og fylkeskommunen fra 2024, og en legger opp til konstituerende møte for styret i forbindelse med kompetansedagene. Dato for kompetansedagene er ikke endelig fastlagt, men vi har spilt inn at 5.-6. mars er aktuelle datoer.

Det er ut fra dette beregnet en kostnad på kr 240 000 kr til drift av styret i 2024, se vedlagt budsjett.

Budsjettet er laget med honorarsatser for 2023. Dette vil bli jusert så snart satsene for 2024 foreligger.

I tabellen under er det satt opp et forslag til møteplan for 2024.

Møteplan 2024	Verneområdestyret	Rådgivende utvalg og administrativt kontaktutvalg
Januar		
Februar		
Mars	Kompetansedager og konstituerende styremøte 05.- 06.mars	
April	Styremøte og dialogmøte 25.04 Tydal	25.04 Tydal
Mai		
Juni/Juli		
August	15.-15.08 Styremøte med befaring	
September		
Oktober		
November	28.11 på Røros	
Desember		
Sum møter	4	1

Besøksstrategi 2024

Det legges til grunn at besøksstrategien blir endelig vedtatt innen kort tid, og at vi ikke trenger midler til dette arbeidet i 2024.

Det er usikkerhet om midler til kommunikasjonsplan skal søkes over tiltaksmidler eller driftsmidler. Foreløpig er dette satt opp i budsjettet for tiltaksmidler.

Konklusjon

Med bakgrunn i saksopplysningene over foreslår forvalter at det søkes om kr 240 000 til drift av Verneområdestyret for Skardsfjella og Hyllingsdalen.

Verneområdestyret delegerer til forvalter å sende inn søknad til Miljødirektoratet.

Budsjettet vil bli justert når nye honorarsatser foreligger.

Det foreslås at restmidler for drift av styret i 2023 kan benyttes til leie av utstillingsareal på 705 Senteret i 2024.

Budsjett for Verneområdestyret for Skardsfjella og Hyllingsdalen 2024

Det planlegges 3 dagsmøter og et todagers møte i verneområdestyret .

	Antall deltagere	Dagsmøte		Timer	Sats	
		Antall møter	forberedelse			
Leder	1	3	2	5	685	13 383
Medl. normal takst	4	3	2	5	518	43 512
Medlem tapt arbeidsfortjeneste	1	3			913	2 739
Medl. selvstend	1	3			2274	6 822
						66 456

	Ant.	Todagersmøte		Timer	Sats	
		Antall dager	Forberedelse			
Leder	1	2	1	6	685	9 256
Medl. normal takst	4	2	1	6	518	29 008
Medl. selvstend	1	2			913	1 826
Medl. Tapt arbe	1	2			2274	4 548
		2				44 638

	Antall	
Dagsmøter Bispn. og møteror	Kr pr møte:	6 000
Honorar Kompetansedager.	Kr pr dag:	30 000
Dialogmøte Bispn. og møtron	Kr pr møte:	20 000
Rådgivende utvalg, reise	Kr pr møte:	5 000
Todagersmøte, kost og losji	Kr pr møte:	20 000
Reise og diett styremedl og forv	Kr pr reise:	1 000
		3
		1
		1
		1
		1
		35

	111 094
	18 000
	30 000
	20 000
	5 000
	20 000
	35 000
Sum styre:	239 094
Besøksstr/kom.	0
SUM NP / Rådg	239 094
S U M 2023:	239 094

ST 32/2023 Eventuelt